Erstatning av husdyr som er drept av fredet rovvilt

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Kjell Vidar Seljevoll

Disposisjon

- Kort om rovviltforvaltning – aktører og roller
- Forskrift om erstatning når husdyr blir drept eller skadet av rovvilt § for §
  - med eksempler fra 2014
- Presentasjonen vil bli tilgjengelig på http://fylkesmannen.no/Sor-Trondelag/Miljo-og-klima/Rovvilt/

Storting og regjering bestemmer

- Forvaltningen skal bidra til at stortingets vedtak og regjeringens prioriteringer blir gjennomført
- Forvaltningens oppgave er:
  - Iverksette statlig politikk
  - Formidle virkninger av politikken tilbake til de sentrale myndigheter
  - Ivareta innbyggernes rettssikkerhet

Mange aktører i rovviltforvaltningen

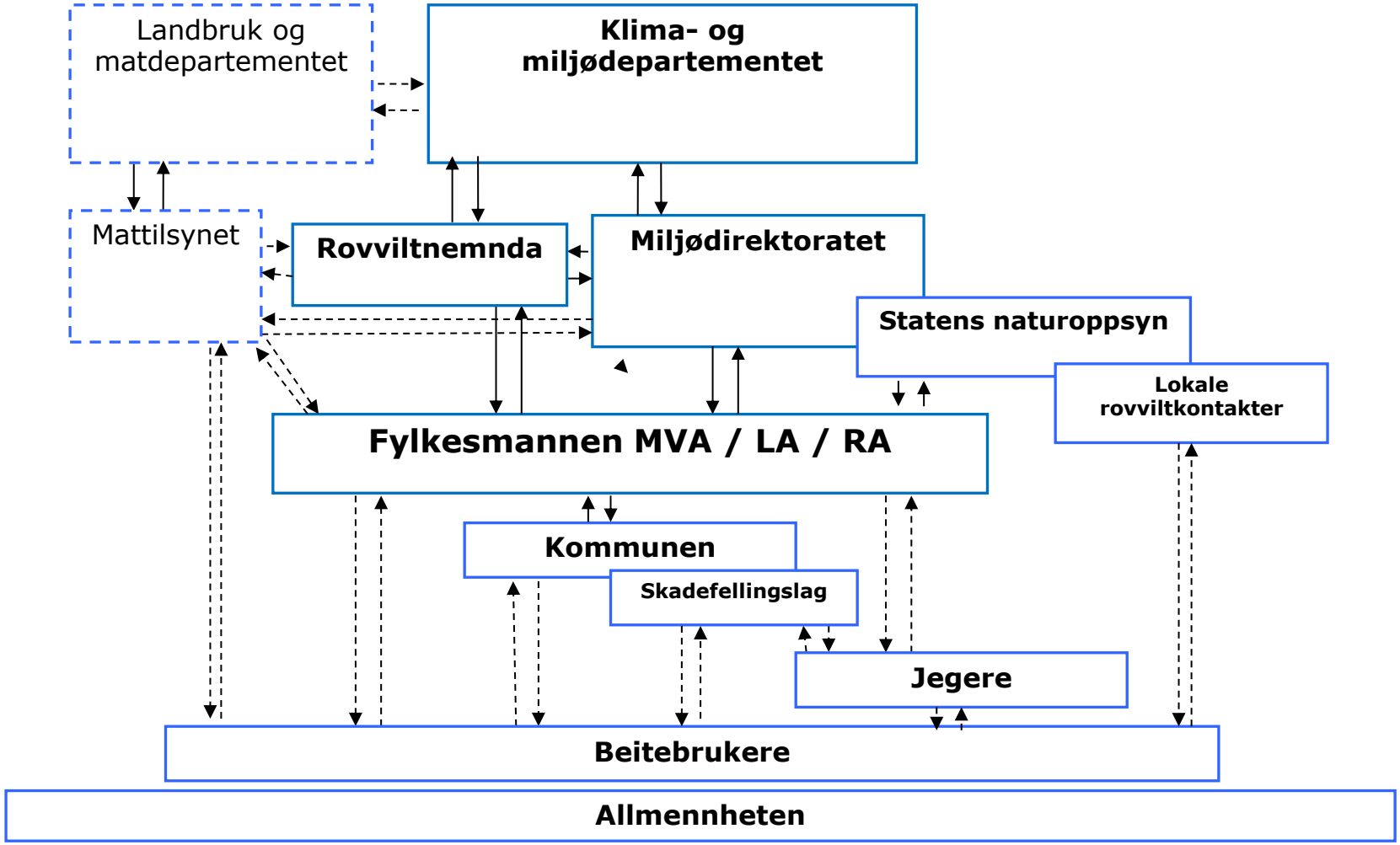

Vedtaksmyndighet i rovviltforvaltningen

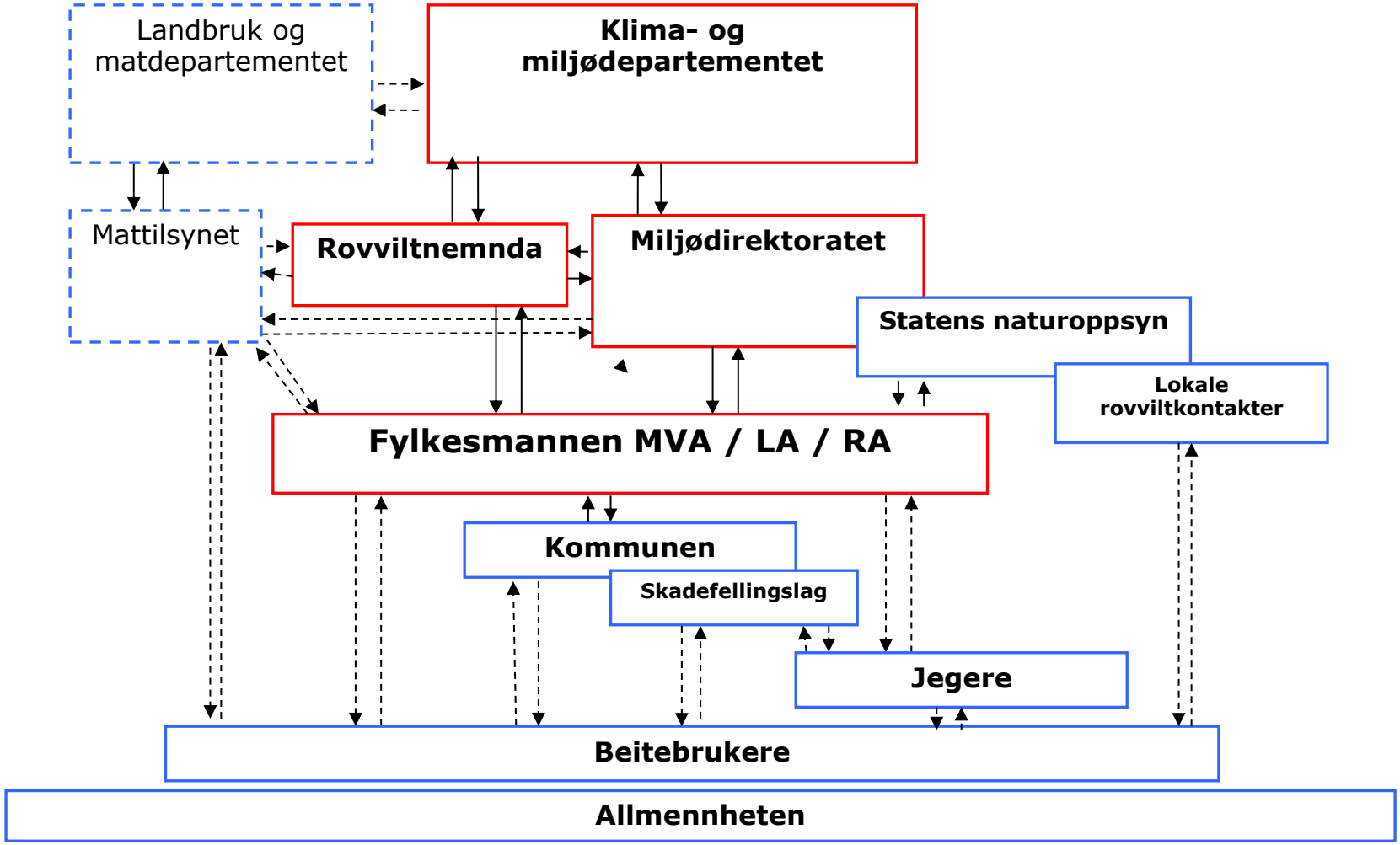

Klima- og miljødepartementet

- Overordnet ansvar for gjennomføring av rovviltpolitikken
- Utarbeider lover og forskrifter
- Økonomiske føringer
- Klagebehandling for vedtak fattet av
  - Miljødirektoratet
  - Rovviltnemnda

Foto: Bjørn Stuedal

Rovviltnemnda for region 6

- Nemnda består av 2 sametingsrepresentanter og 4 fylkespolitikere fra Møre og Romsdal, Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag.
- Utarbeider en forvaltningsplan for rovvilt i region
  - Planen er styringsdokument for rovviltforvaltningen
- Fatter vedtak om kvoter for lisensfelling og kvotejakt når det regionale bestandsmålet er oppnådd for vedkommende art.
- Fordeler midler til forebyggende konfliktdempende tiltak mellom Fylkesmennene i regionen

Miljødirektoratet

- Har det overordnede fagansvaret.
- Fatter vedtak om kvoter for kvotejakt/ lisensfelling for regioner som ikke har oppnådd bestandsmålet
- Skadefellingstillatelser i yngleperioden 15.feb – 1.juni for bjørn 15. okt - 1. juni
- Klagebehandling av Fylkesmannens vedtak

Eier og drifter elektronisk søknadssenter

Eier og drifter www.rovbase.no

ROVBASE 3.0

MILJØ-DIREKTORATET

NATUR VÅRDS VERKET

www.rovbase.no

Velkommen til Rovbasens datatjeneste

Rovbase er et forvaltningsverktøy som tar vare på informasjon som er viktig for forvaltning av bjørn, jerv, ulv, gaupe og kongeørn. Rovbasen oppdateres av Fylkesmannen i respektive fylker, Statens naturoppsyn (SNO), og Norsk institutt for naturforskning (NINA), i henhold til Norges nasjonale overvåkingsprogram for rovvilt. Naturvårdsverket i Sverige samler data på samme arter og med samme metodikk, via respektive länsstyrelser i Sverige.

Rovviltopplysninger fra lokale kilder

Informasjonen som legges inn i databasen er basert på opplysninger fra lokale kilder, organiserte registreringer, laboratorieanalyser etc. Opplysningene omfatter undersøkelser av rovdyrdrepte husdyr og tamrein, spor og sportegn fra rovvilt som er undersøkt og godkjent av Statens naturoppsyn eller länsstyrelsens naturbevakare, og ekskrementer og hårprøver som er samlet inn av organisert feltpersonale, elgjegere og via forskningsprosjekter.

Finn informasjon om rovvilt i din kommune

Rovbasens web-baserte kartinnsynsløsning viser stedfestet informasjon om rovdyr i Norge og Sverige. Data som presenteres inneholder ikke stedfestet informasjon som er sensitiv, f.eks opplysninger om ynglelokaliteter eller personopplysninger. Rovbasen kartløsning presenterer dermed deler av det samlede datagrunnlaget. For detaljer eller ytterligere spørsmål kan den aktuelle Fylkesmann eller Länsstyrelse kontaktes.

Rovbase viser også data fra Norge og Sverige om individer som er identifisert på grunnlag av DNA-analyser.

Døde rovdyr er en viktig kilde til informasjon om utbredelse og dødelighet. I tillegg til informasjonen samlet her finnes det også informasjon hos andre, f,eks om dødsårsaker, sykdommer skader osv.

Last ned informasjon

Ofte finnes det sammenhenger mellom ulike data. For eksempel finnes informasjon om hvilke områder en gitt jerv har oppholdt seg i via DNA-analyser, samtidig som jervskader i samme område kan identifiseres. Denne datatjenesten er ikke laget for analyser om slike sammenhenger. Derfor har vi lagt til rette for at data kan hentes ut og reorganiseres og analyseres i forhold til behov den enkelte har.

Lykke til med bruk av data.

Gaupe i snø
FOTOGRAF KIM ABEL/NATURARKIVET.NO

Hvordan bruke datatjenesten

Denne datatjenesten speiler en del av de data som benyttes i forvaltningen. Basert på erfaring og henvendelser fra publikum fokuserer datatjenesten på de mest aktuelle data, og gir brukeren mulighet til se data både på oversiktsnivå, de fleste detaljer, samt mulighet for å danne seg et bilde av den geografiske tilhørigheten av data gjennom kartvisninger. Hvert temaområde har en overskrift, en arkfane. Ved å klikke på den arkfanen du vil se, kan du søke deg fram til ønsket informasjon.

Kadaver: Her finner du informasjon om døde sau, døde tamrein og døde hunder. Du kan også lete fram informasjon om hvilken rovviltart som eventuelt er skadevolder, og med hvilken sikkerhet opplysingene gis.

Døde rovdyr: Her finner du detaljer om rovdyr som felles under ordinær jakt, under lisensfelling, og ved skadefellingstillatelser. I tillegg er det hvert år noen rovdyr som dør av andre årsaker, slik som skader, sult, sykdom osv.

DNA-analyser: Innenfor overvåkning er DNA-analyser et viktig verktøy. Lokale jegere, turgåere og andre bidrar med prøver. For hver prøve som gir et resultat kan analysene bekrefte art, og i de fleste tilfeller individ. Her kan du søke fram resultater av DNA-prøvene du har levert, eller andre har levert i ditt område. Du kan også se nærmere på områdebruken til hvert individ.

Erstatning sau: Her kan du finne tabell-oversikter over erstatning for rovviltskader på sau. Du finner ingen kartbilder her, men opplysninger og kartbilder du kan finne under arkfanen **Kadaver** ligger til grunn for de vurderinger som ender opp i tall for erstatning. Du kan søke etter erstatningstall for et eller flere år, for et fylke eller en kommune, samt se på rovviltartenes andel av det erstattede tapet.

Erstatning tamrein: Her finner du tabell-oversikter over erstatning for skade på tamrein. Du kan søke etter tall både for søknadsår og fordelt på reinbeiteområder eller reinbeitedistrikt.

Lenker
Miljødirektoratet
Naturvårdsverket (ekstern lenke)
Rovviltportalen

Miljødirektoratet. Besøksadresse: Brattørkaia 15, 7010 Trondheim. Postadresse: Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim
Tlf: 73 58 05 00, faks: 73 58 05 01, e-post: post@miljodir.no

Utviklet av Bouvet ASA ®

Fylkesmannen

- Faglig veileder for rovviltnemnda og kommunene
- Fatter vedtak om;
  - Erstatning av sau og tamrein etter rovviltskade.
  - Forebyggende og konfliktdempende tiltak.
  - Skadefelling når betinget kvote er gitt; Kongeørn og gaupe hele året, jerv og ulv 1.6 – 15.2, bjørn 1.6-15.10
  - Tillatelse til utsett av bås til fangst av jerv og gaupe.
- Administrativt ansvar for gjennomføring av lisensfelling, kvotejakt, skadefelling og ettersøk av skadd rovvilt.

Aktører i rovviltforvaltningen

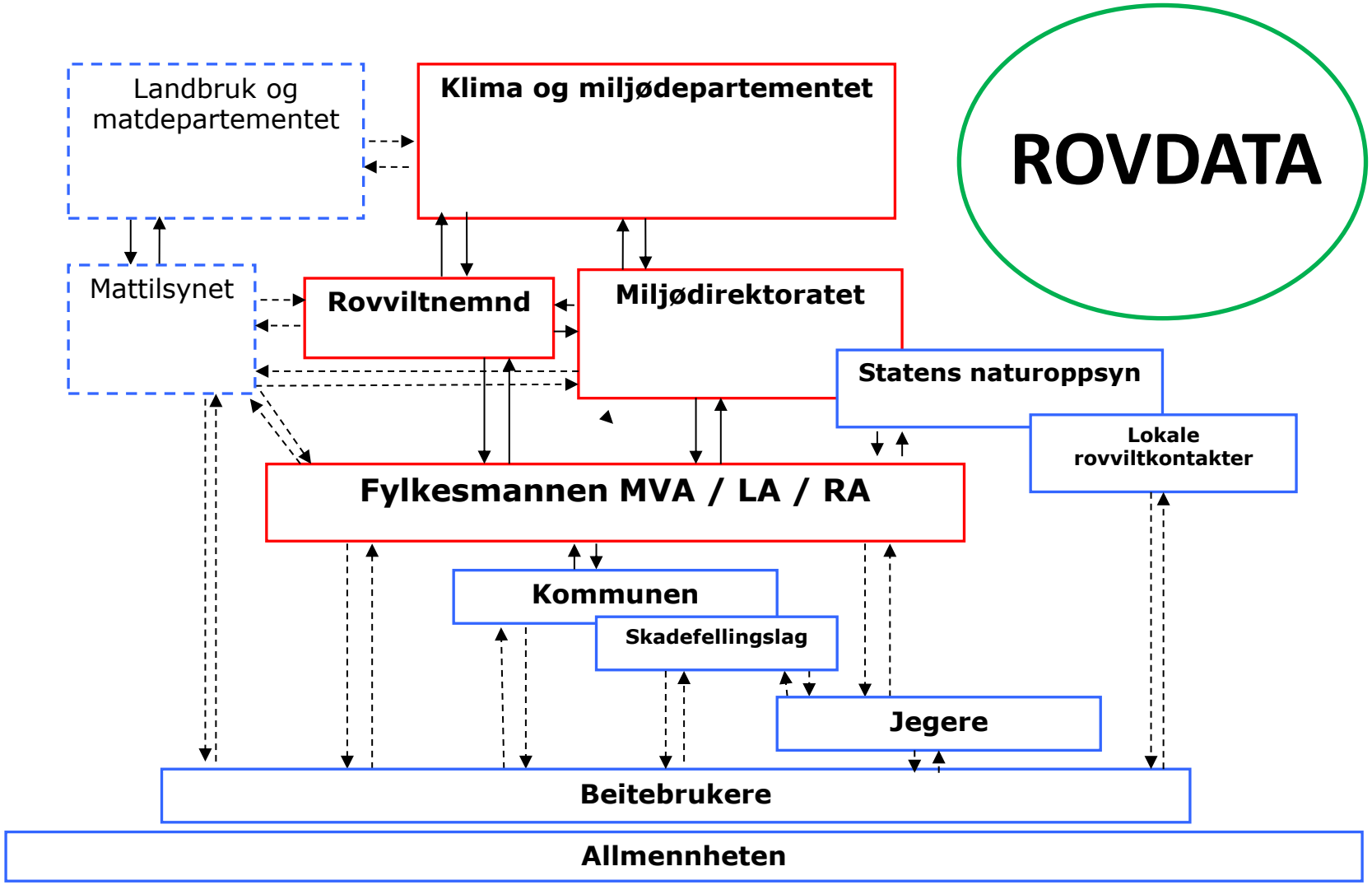

www.rovdata.no

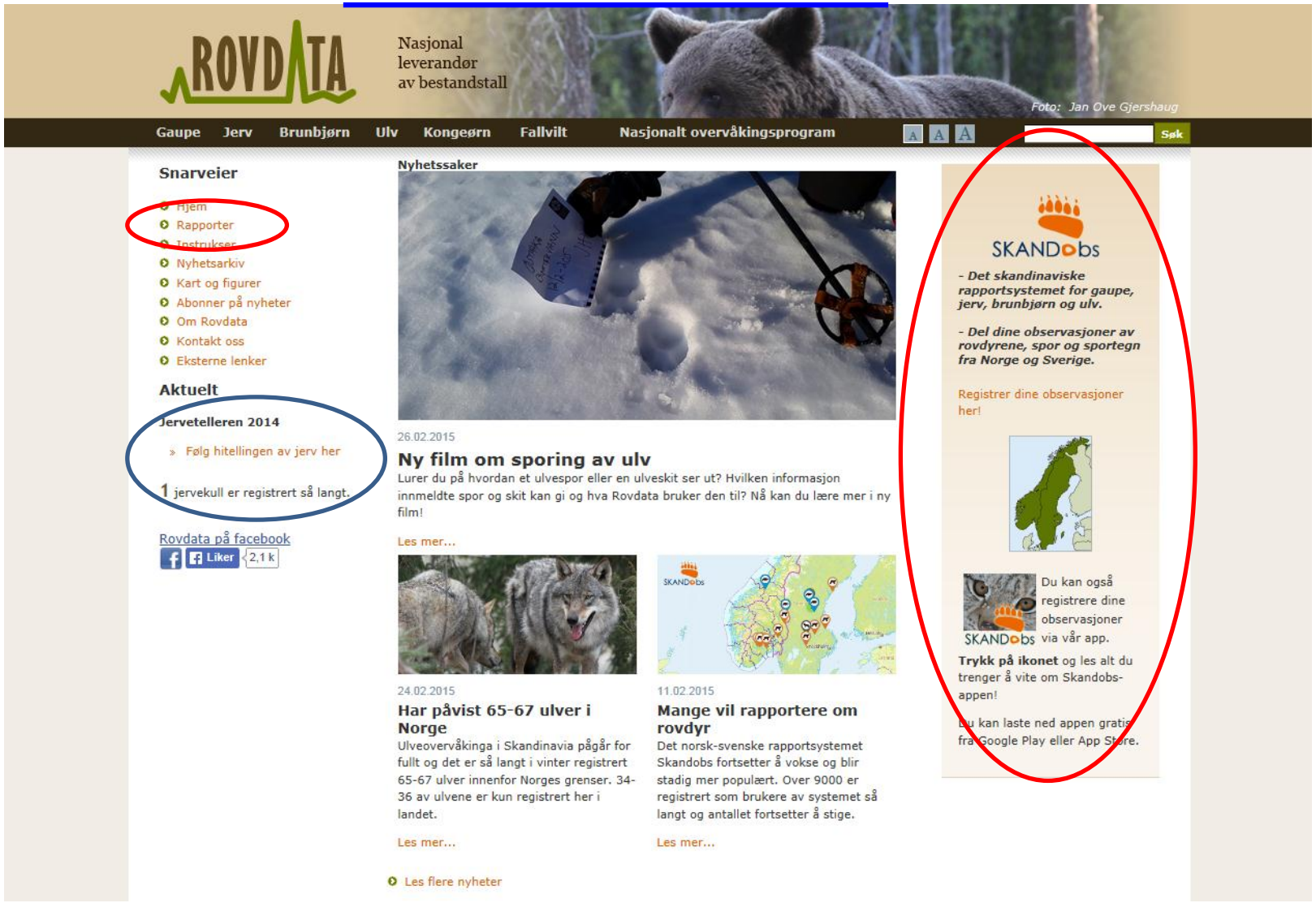

SKANDobs

Skandobs – Det skandinaviske rapportsystemet for gaupe, jerv, brunbjørn og ulv

Mandag 26 Januar 2015

Start Søk Statistikk

Siste observasjoner | Bildearkiv

Har *du* sett store rovdyr eller spor og tegn etter noen av disse?

I denne databasen er det mulig for alle å registrere observasjoner av spor, sportegn og synsobservasjoner av store rovdyr i Norge og Sverige. Økt innrapportering av observasjoner vil bidra til økt kunnskap om forekomst og utbredelse av disse artene. Observasjonene som legges inn her vil være tilgjengelig på nett for brukere av tjenesten.

Les mer om roller og dataforvaltning....

Bli rapportør! | Logg inn

	Antall totalt*	Antall i år*	Siste mnd*
Ulv	692	391	75
Brunbjørn	357	164	10
Jerv	973	300	64
Gaupe	2944	902	268
Sum	4966	1757	417

*Tallene oppdateres hvert 15. minutt

Du kan enkelt dele observasjoner i Skandobs med vår app!

Last ned Skandobs-Touch i App Store eller Google play og bruk din mobiltelefon til å rapportere om rovdyr eller spor mens du er ute i naturen.

Les mer om app'en vår her.

ROVDATA

Rovdata er en selvstendig enhet i Norsk institutt for naturforskning (NINA) med egen leder og stab. Rovdata leverer overvåkingsdata og bestandstall for gaupe, jerv, brunbjørn, ulv og kongeørn i Norge til publikum, media og forvaltning. Rovdata har ansvaret for formidling, drift og utvikling av det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt.
http://www.rovdata.no

NATURVÅRDSVERKET

Naturvårdsverket är den myndighet i Sverige som har överblick över hur miljön mår, hur miljöarbetet går och har uppgiften att samordna arbetet med Sveriges miljömål. Naturvårdsverket är också central myndighet för jakt- och viltvårdsfrågor.
http://www.naturvardsverket.se/

Kontakt & support

- Rovdata, brukerstøtte
- Teknisk brukerstøtte, NINA

Fast drift: Den 2. torsdag i måneden kl 18:00 til 06:00 er det driftoppgaver som kan medføre at tjenesten er utilgjengelig!

Ansvarlig for siden: **NINA**
Skandobs er utviklet i samarbeid med Artsdatabanken.

Naturmangfoldloven § 19

- Når husdyr og tamrein blir drept eller skadet av rovvilt, yter staten full erstatning for tapet og følgekostnadene i samsvar med forskrift gitt av Kongen.
- Kongen kan også gi forskrift om tilbakekreving av uriktig utbetalt beløp.

Ny forskrift om erstatning av husdyr fra 1.6.14

- Elektronisk søknad – frist 1.11.
- Noen nye krav til dokumentasjon fra søker
  - Individlister for dyr sluppet og de tapte dyrene.
  - Kodemerking av mordyr ift. antall lam før slipp.
- Erstatning etter skjønnsvurdering - delt på § 7 og § 8
  - § 7 faste kriterier
  - § 8 øvrige omstendigheter
- Individuell beregning

§ 1 Formål

- Formålet med forskriften er å erstatte dyreeierens tap og følgekostnader når husdyr blir drept eller skadet av rovvilt.
- Forskriften skal også medvirke til å redusere tapene av husdyr på beite.

§ 2 Definisjoner

I forskriften menes med

- a) husdyr: sau, geit, storfe, hest, gjeterhund, vokterhund og jakthund i bruk under lovlig jakt, lovlig trening eller jakthundprøver
- b) rovvilt: gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn
- c) tap av husdyr: det dyreeier mister av husdyr som er drept eller skadet av rovvilt
- d) normaltap: tapet av husdyr som erfaringsmessig inntreffer i besetningen på utmarksbeite uten forekomst av rovvilt
- e) erstatning for tap: dekning av direkte økonomiske tap som dyreeier er påført, jf. bokstav c
- f) erstatning for følgekostnader: dekning av andre tap og ulemper som dyreeier er påført og som står i årsakssammenheng med tapet av husdyr.

Normaltapsberegning

- Fortrinnsvis besetningsdata.
- Rammene for beregning av normaltap er vurdert av Sivilombudsmannen i sak 2008/1516.

  https://www.sivilombudsmannen.no/rovviltskader-erstatning/98-beregning-av-rovviltskadeerstatning-article1491-490.html
- Sammenhengende dataperiode på minimum 8-10 år
  - Kan ikke beregnes ved å stryke kjent tap til fredet rovvilt eller ved å stryke enkelte årganger innimellom.
- Det beregnede normaltapet blir kalkulert ut fra totalt antall dyr i besetningen. Tilsvarende gjelder også for satsene for følgekostnader etter §§ 12 og 13

Eksempel beregning av normaltapsprosent

År	Sluppet sau	Tapt sau	Sluppet lam	Tapt lam
1980	100	1	150	6
1981	100	1	150	6
1982	100	1	150	6
1983	100	1	150	6
1984	100	1	150	6
1985	100	1	150	6
1986	100	1	150	6
1987	100	1	150	6
1980-87	**800**	**8**	**1200**	**48**

N-tap sau = 8 /800 x 100 = 1,00 %

N-tap lam = 48/1200 x 100 = 4,00 %

Eksempel på beregning av normaltap

	Morsøyer	Søyer uten lam	Lam
Antall dyr sluppet på utmarksbeite	100	15	150
Antall dyr ikke sluppet på utmarksbeite	50	0	100
= Antall dyr i besetningen totalt ved beiteslipp	**150**	**15**	**250**

Beregnet N-tap sau; 165 x 1,00 / 100 = 1,65 ≈ 2 sau

Beregnet N-tap lam; 250 x 4,00 / 100 = 10,0 ≈ 10 lam

§ 3 Hvem som har krav på erstatning

Dyreeier har etter søknad krav på erstatning for tap og følgekostnader når husdyr blir drept eller skadet av rovvilt. Det ytes likevel ikke erstatning når:

a) dyreeier har et produksjonsomfang som er lavere enn det som gir rett til produksjonstillegg etter jordbruksavtalen, såfremt dyreeier ikke er en værring, sauavlslag eller tilsvarende,

b) dyreeier ikke har fast bopel i Norge eller

c) dyreeier ikke fremmer søknad innen den fastsatte frist.

§ 4 Vilkår for erstatning

Følgende vilkår må oppfylles for å få full erstatning:

a) dyreeier har handlet aktsomt og har gjort det som med rimelighet kan forventes for å avverge eller redusere tap, vurdert i forhold til de verdier som står på spill og den foreliggende risiko

b) dyreholdet i besetningen er i samsvar med lov 19. juni 2009 nr. 97 om dyrevelferd og forskrifter til loven

c) dyreeier har bidratt til at tap oppdages så tidlig som mulig. Straks et taps- eller skadetilfelle oppdages skal det gis melding til Statens naturoppsyn for vurdering av årsak

§ 4 Vilkår for erstatning forts.

d) dyreeier har gitt riktige og nødvendige opplysninger for å underbygge kravet om erstatning. Dette innebærer besetningsdata på individnivå, herunder data over tapte og skadde dyr. Dersom dyreeier har gitt fullstendige besetningsdata til sauekontrollen, og har samtykket i bruk av besetningsdata fra denne, anses dette kravet som oppfylt

e) dyr gjenfunnet i live etter at søknad om erstatning er sendt skal straks meldes fylkesmannen. Om dyreeier ikke melder om dyr som er gjenfunnet skal erstatning avkortes eller bortfalle.

§ 5 Særlige vilkår

- Det kan i særlige tilfeller knyttes andre vilkår til utbetaling av erstatning.

Eksempler på vilkår etter § 5

- Dokumentert loggbok for tilsyn med besetningen
- Veterinærundersøkelse av besetningen før beiteslipp
- Tilstandsrapport for besetningen i løpet av beitesesongen
- Frist for heimsanking av dyr om høsten
- Minstevekt for lam ved beiteslipp

§ 10 Avkortning eller bortfall av erstatning

- Dersom vilkår for erstatning i § 4 og § 5 ikke er oppfylt, skal erstatningen avkortes eller bortfalle i sin helhet.

§ 19 Dispensasjon

- Miljødirektoratet kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene i § 4 første ledd bokstav c og e, samt § 10.

§ 9 Erstatning

- Erstatning gis for husdyr som er påvist tapt til rovvilt etter § 6 og for husdyr som er sannsynliggjort tapt til rovvilt etter § 7 eller § 8.

§ 6 Rovviltap påvist ved undersøkelse av gjenfunnet husdyr

- Døde eller skadde husdyr anses drept eller skadet av rovvilt når de blir funnet og Statens naturoppsyns undersøkelser viser en sannsynlighetsovervekt for at husdyret er drept eller skadet av rovvilt.

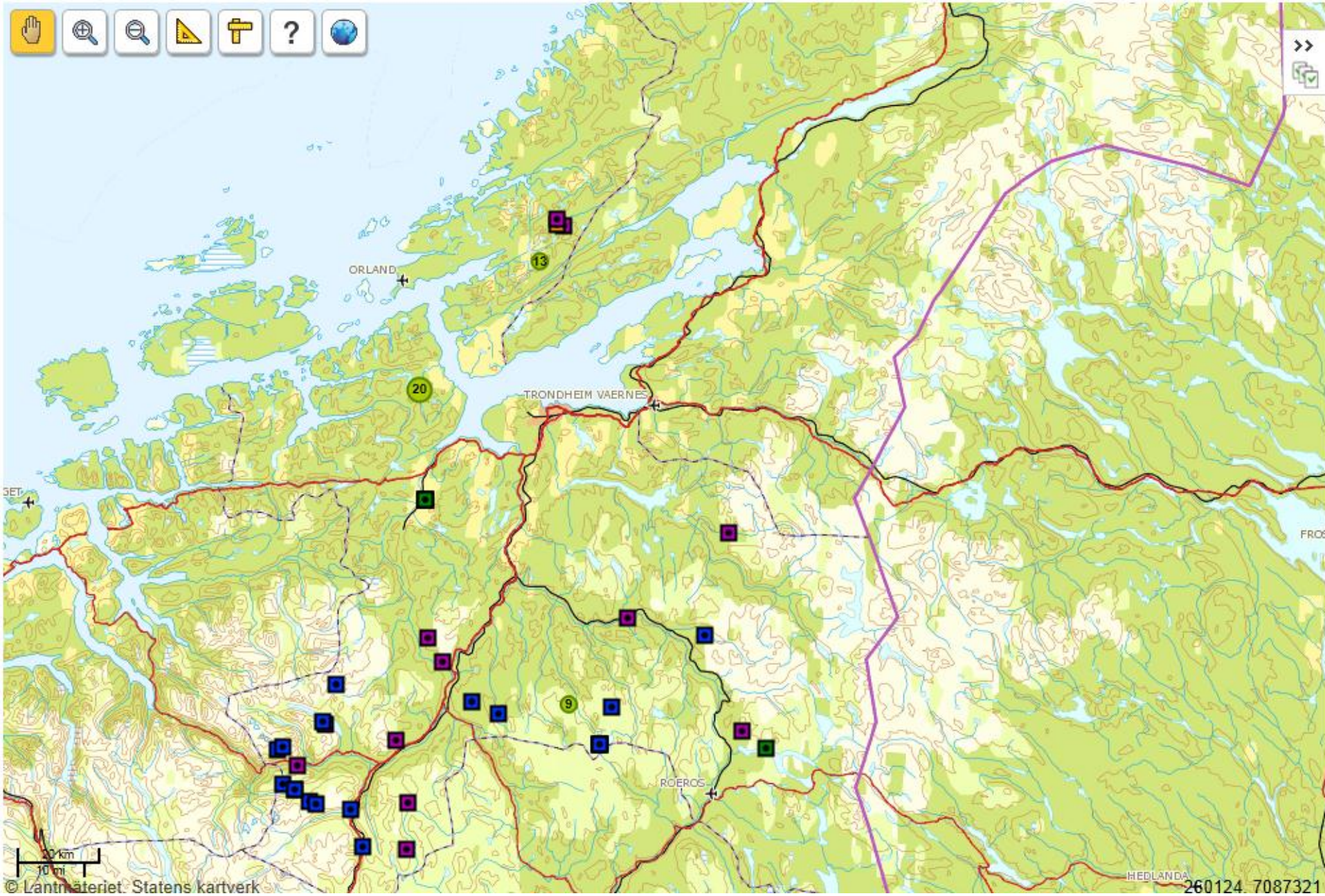
ORLAND
TRONDHEIM VAERNES
ROEROS
HEDLANDA
13
20
9
20 km
10 mi
© Lantmäteriet, Statens kartverk
260124, 7087321

Påviste rovviltskader i Rovbase 2014

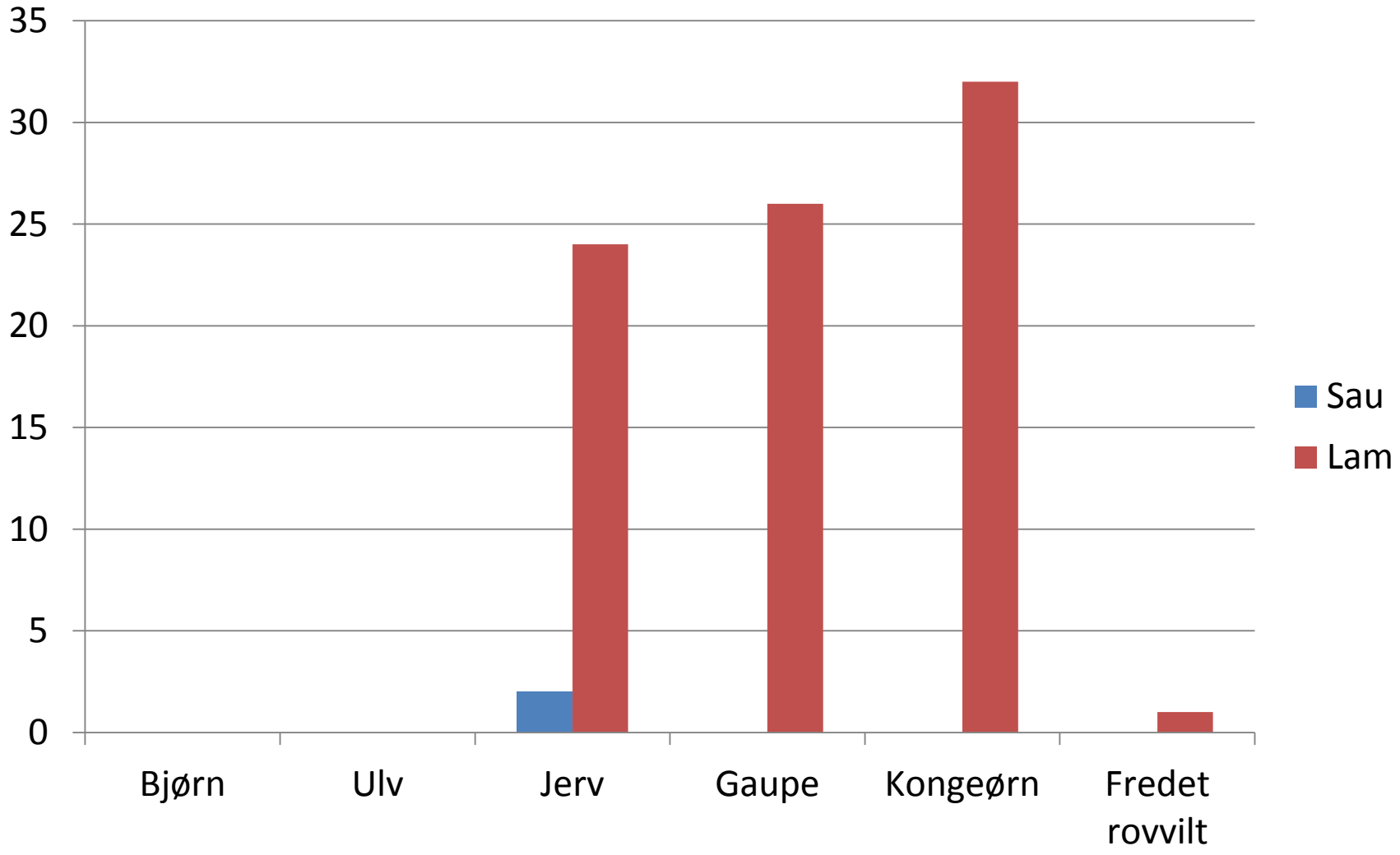

Påviste rovviltskader i Rovbase 2014 vs 2013

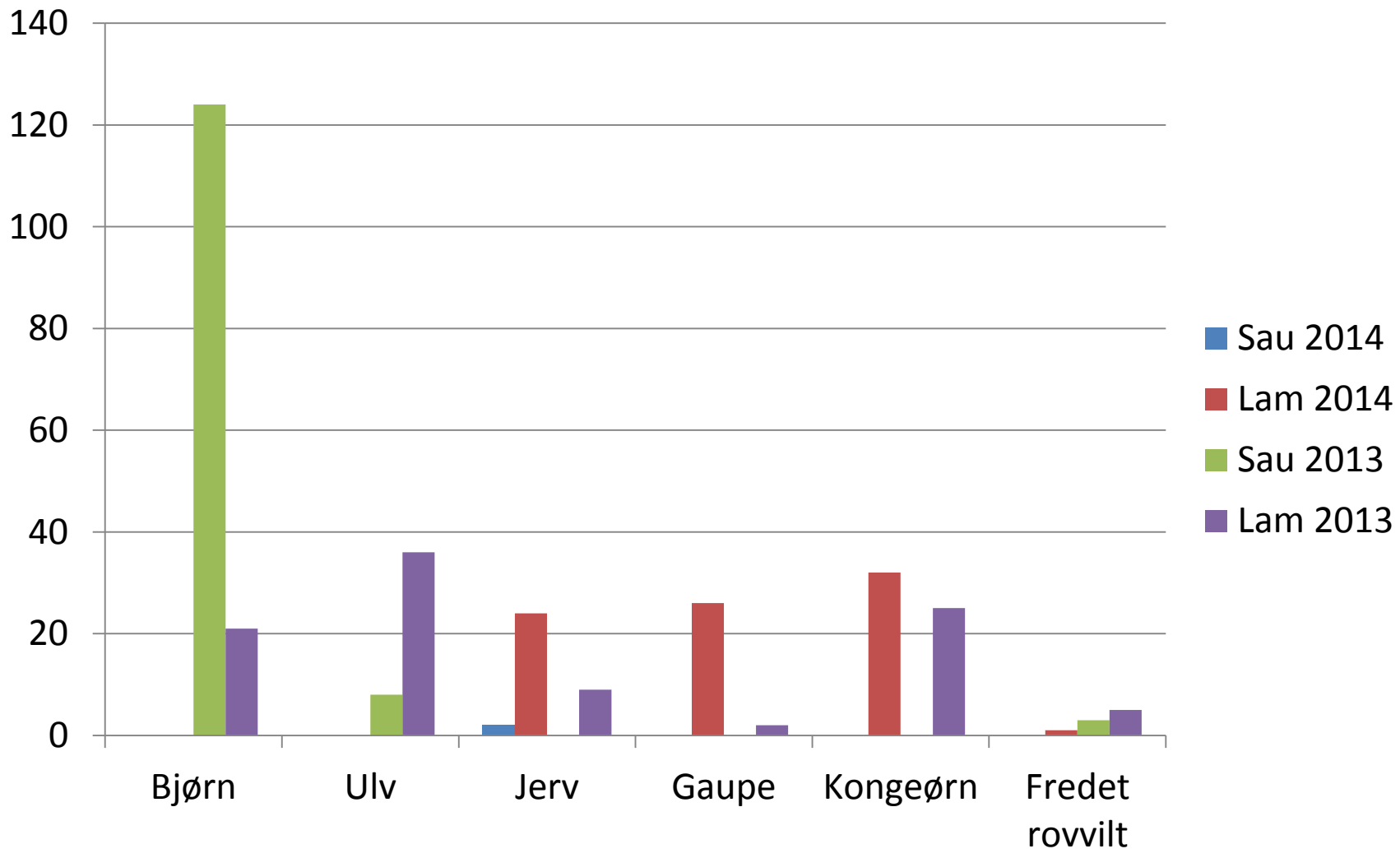

§ 7 Rovvilttap sannsynliggjort ved oppfyllelse av faste kriterier

Tap av alle husdyr utover normaltap anses som tapt til rovvilt når følgende kriterier er oppfylt:

- a) Beiteområdet har fast bestand av rovvilt,
- b) det er påvist regelmessig rovviltskade på husdyr i beiteområdet i beitesesongen,
- c) tapsbildet er sammenfallende med kunnskap og erfaring om skademønster voldt av tilstedeværende rovviltart og
- d) tapsbildet er sammenfallende med sammenlignbare besetninger i beiteområdet eller nærliggende beiteområder.

Dersom ett eller flere av kriteriene ikke er oppfylt, skal sannsynlighetsvurderingen for hele tapet gjøres i henhold til § 8.

Dyr som er konstatert tapt til annet enn rovvilt, erstattes ikke i henhold til § 7.

Bruk av § 7 - Agdenes/Snillfjord 2014

- 4 søknader om erstatning for sau drept av fredet rovvilt i beiteområdet i 2014.
- Store tap av lam (10 – 47 %)
  - totalt tapt 146 lam hvorav 136 søkt erstattet.
- Begrenset tap av sau - totalt 3 sauer tapt.
- Samlet 32 kadaver av lam innmeldt til SNO
  - 18 gaupe
  - 2 kongeørn
  - 1 ikke rovvilt
  - 11 ukjent, usikker

§ 7a - Reproduserende bestand av gaupe

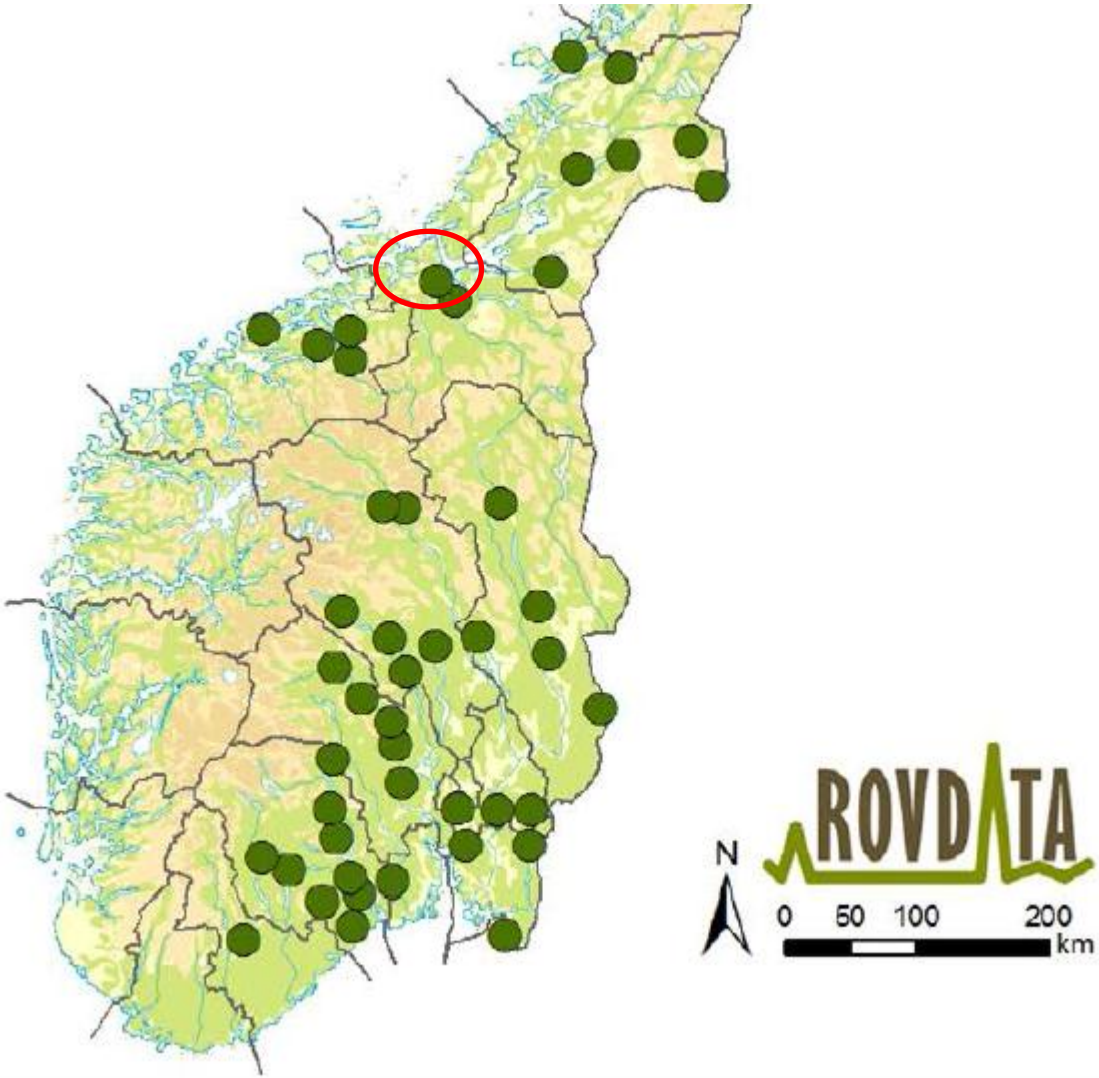

Gaupe felt i Agdenes 31.8.2014

§ 7b - Regelmessig rovviltskade

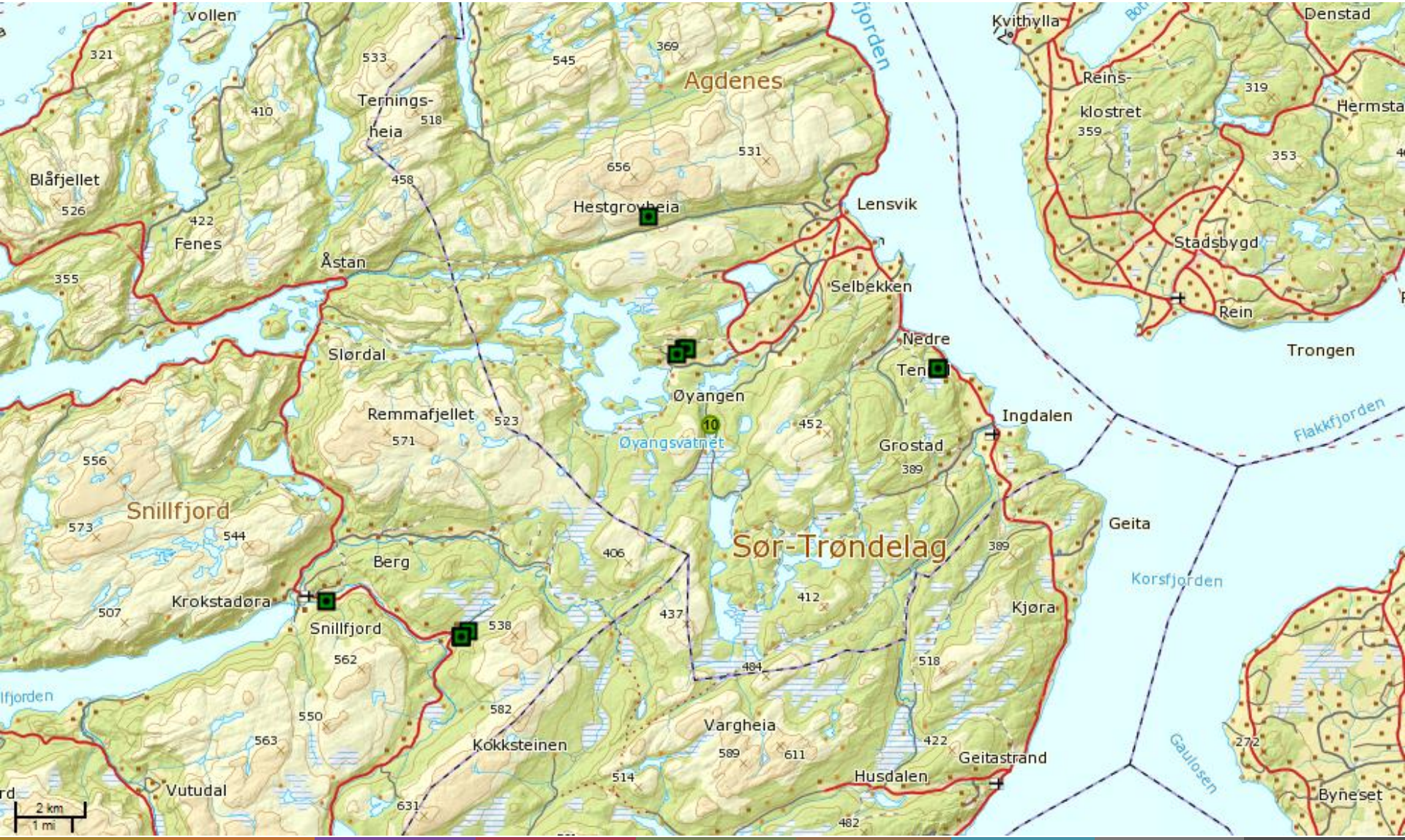

§ 7b - Regelmessig rovviltskade

RovbaseID	Funnet dato	Art	Kjønn	Alder	Dødsårsak	Vurdering	Undersøkt	Kommune
K456176	08.06.2014	Sau	Hann	Under 1 år	Gaupe	Antatt	Ja	Agdenes (N)
K456177	09.06.2014	Sau	Hunn	Under 1 år	Gaupe	Antatt	Ja	Agdenes (N)
K456200	11.06.2014	Sau	Hann	Under 1 år	Gaupe	Dokumentert	Ja	Agdenes (N)
K456201	11.06.2014	Sau	Hann	Under 1 år	Gaupe	Dokumentert	Ja	Agdenes (N)
K456259	13.06.2014	Sau	Hunn	Under 1 år	Kongeørn	Dokumentert	Ja	Agdenes (N)
K456272	14.06.2014	Sau	Ukjent	Under 1 år	Kongeørn	Dokumentert	Ja	Agdenes (N)
K457096	11.07.2014	Sau	Hunn	Under 1 år	Gaupe	Dokumentert	Ja	Agdenes (N)
K457097	11.07.2014	Sau	Hunn	Under 1 år	Gaupe	Dokumentert	Ja	Agdenes (N)
K457098	11.07.2014	Sau	Hunn	Under 1 år	Gaupe	Antatt	Ja	Agdenes (N)
K457157	15.07.2014	Sau	Hann	Under 1 år	Gaupe	Dokumentert	Ja	Agdenes (N)
K457159	15.07.2014	Sau	Ukjent	Under 1 år	Gaupe	Antatt	Ja	Agdenes (N)
K457493	24.07.2014	Sau	Hann	Under 1 år	Gaupe	Dokumentert	Ja	Agdenes (N)
K457495	24.07.2014	Sau	Hunn	Under 1 år	Gaupe	Dokumentert	Ja	Agdenes (N)
K457496	25.07.2014	Sau	Hann	Under 1 år	Gaupe	Antatt	Ja	Agdenes (N)
K457846	02.08.2014	Sau	Hann	Under 1 år	Gaupe	Dokumentert	Ja	Snillfjord (N)
K457862	02.08.2014	Sau	Hann	Under 1 år	Gaupe	Dokumentert	Ja	Snillfjord (N)
K457869	03.08.2014	Sau	Hann	Under 1 år	Gaupe	Dokumentert	Ja	Snillfjord (N)
K457870	02.08.2014	Sau	Hann	Under 1 år	Gaupe	Dokumentert	Ja	Snillfjord (N)
K458334	14.08.2014	Sau	Hunn	Under 1 år	Gaupe	Dokumentert	Ja	Agdenes (N)
K458532	22.08.2014	Sau	Hunn	Under 1 år	Gaupe	Dokumentert	Ja	Agdenes (N)
K460648	24.11.2014	Sau	Hunn	Under 1 år	Gaupe	Dokumentert	Ja	Snillfjord (N)

§ 7c – Tapsbilde sammenfaller med art

- Gaupe tar oftest lam
  - sjelden mer enn 1 sau per 5 lam
- Kongeørn tar først og fremst lam
  - kun sauer som er påvist drept av kongeørn kan erstattes som drept av kongeørn
- **Det var godt sammenfall mellom teori og tapsbilde i det aktuelle området**

§ 7d - Sammenfallende tapsbilde mellom nabobesetninger

- Noe variasjon i lammetap mellom besetningene

  - 10 % - 47 %.

- Variasjonen i påviste tap, hadde samme variasjon som tapstallene.
- **Fylkesmannen konkluderte med at § 7 var oppfylt i dette området i 2014. Alt tap over normaltap ble erstattet som sannsynlig drept av fredet rovvilt.**

§ 8 Rovvilttap sannsynliggjort ved øvrige omstendigheter

- Tap ut over normaltap, som ikke er ansett tapt til rovvilt etter § 6 eller § 7, anses som tapt til rovvilt når øvrige omstendigheter viser en sannsynlighetsovervekt for at det enkelte dyr er drept eller skadet av rovvilt.

Bred vurdering av alle aktuelle årsaksfaktorer

- Informasjon om rovviltforekomst og påviste tap
- Informasjon om driftsforhold oppgitt i søknaden
- Informasjon fra Mattilsynet og kommunene
- Informasjon om kadaver meldt som rovvilt drept, men der konklusjonen til SNO tilsier annen årsak
- Informasjon om dyr oppgitt tapt til andre årsaker i søknadene om erstatning.

Omsøkte tap 2014

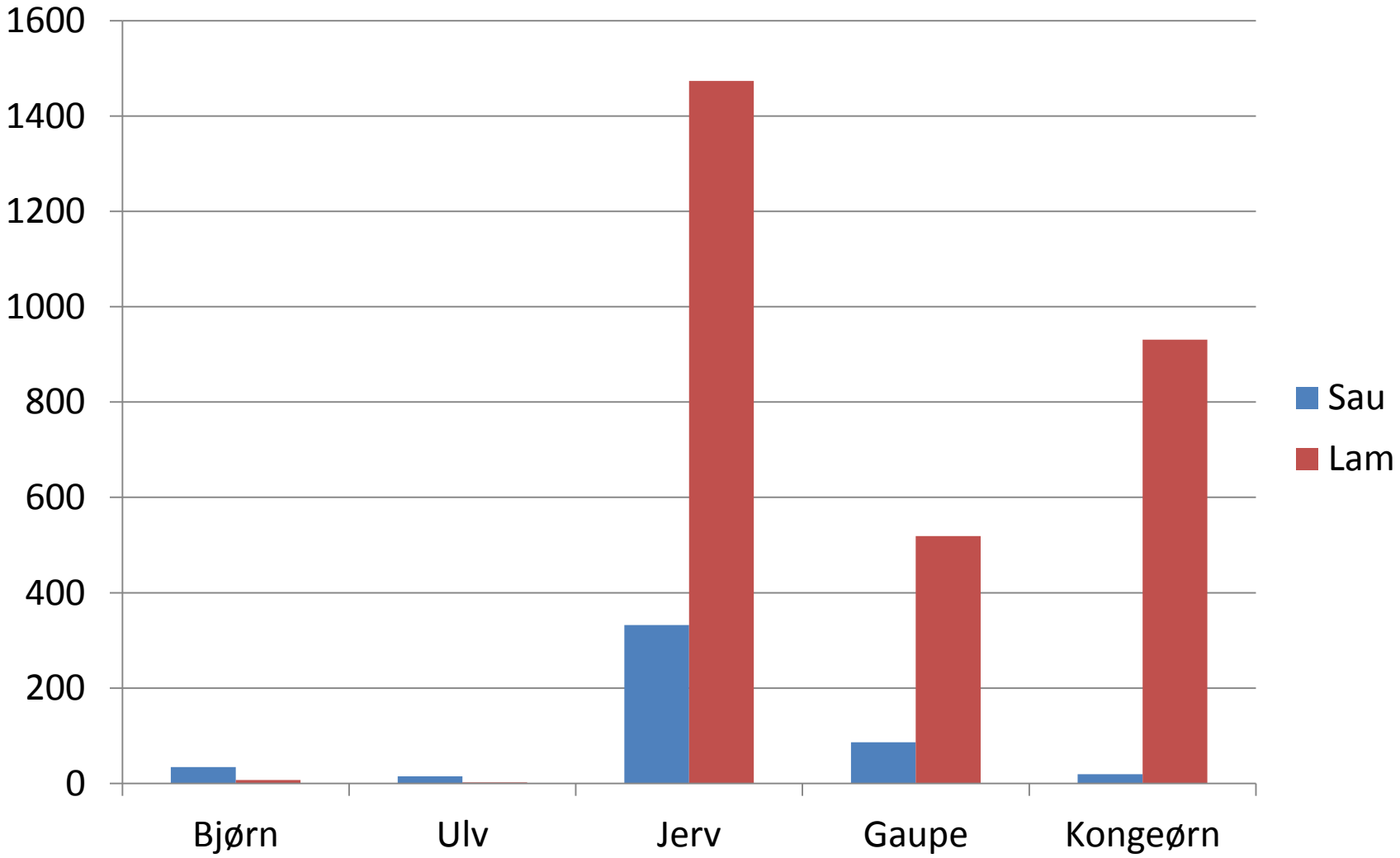

Ulveskader 2014

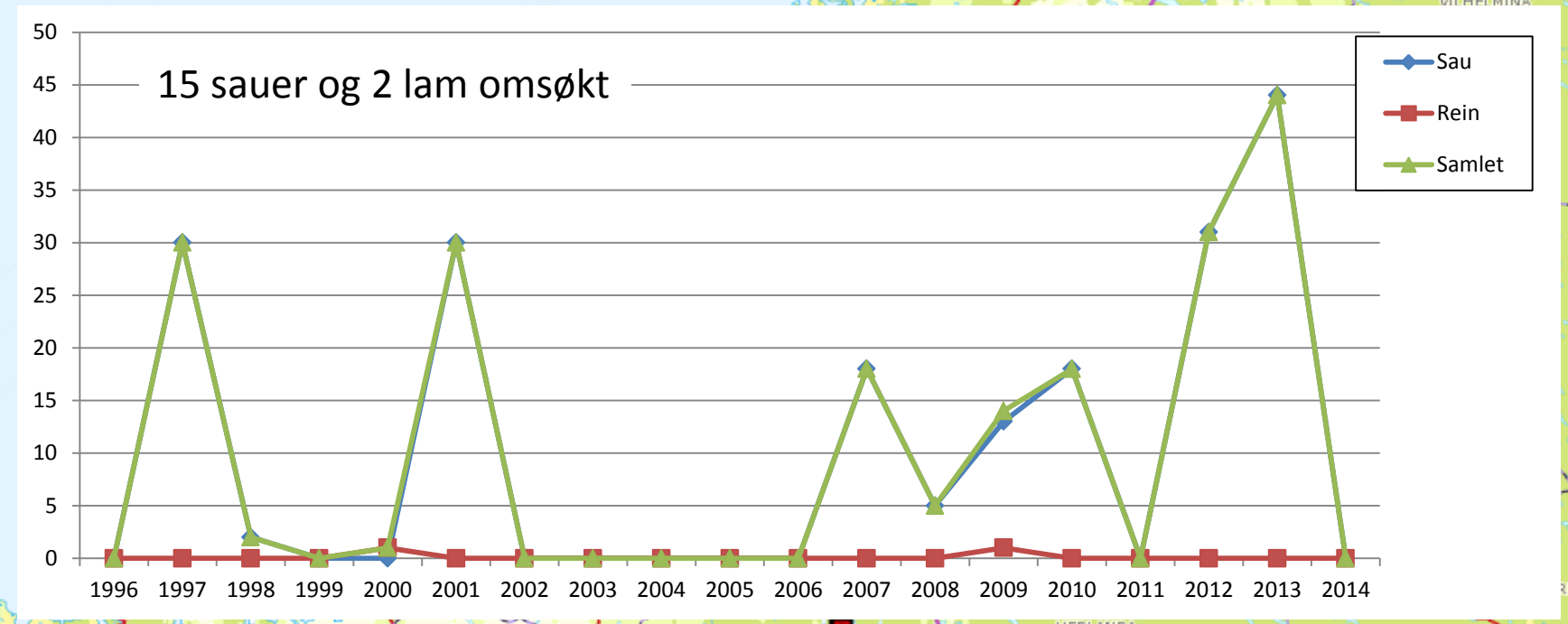

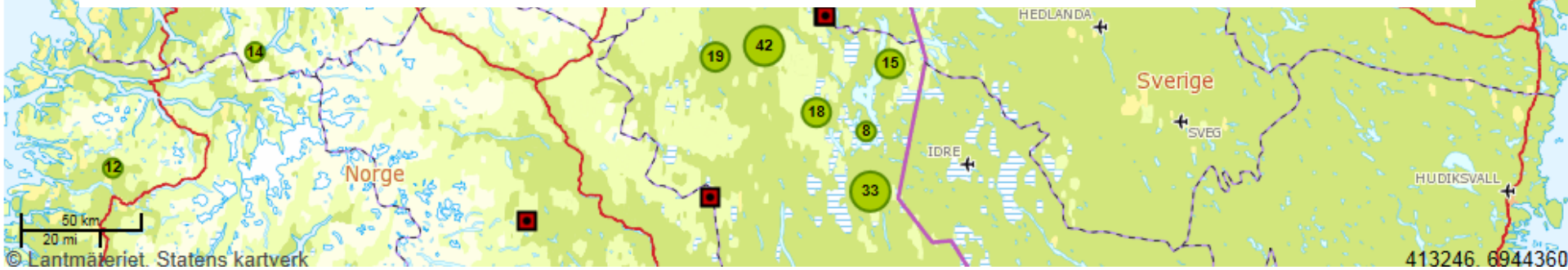

DNA av ulv 2014

År	03/04	04/05	05/06	06/07	07/08	08/09	09/10	10/11	11/12	12/13	13/14
Skandi-navia	101 - 120	135 - 152	141 - 160	136 - 169	166 - 210	213 - 252	252 - 291	289 - 325	260 - 330	380 +/- 30	316-520
Norge	23 - 26	22 - 24	16 - 17	19 - 23	12 - 18	25 - 26	33 - 39	32-34	28-32	Ca. 30	Ca. 30

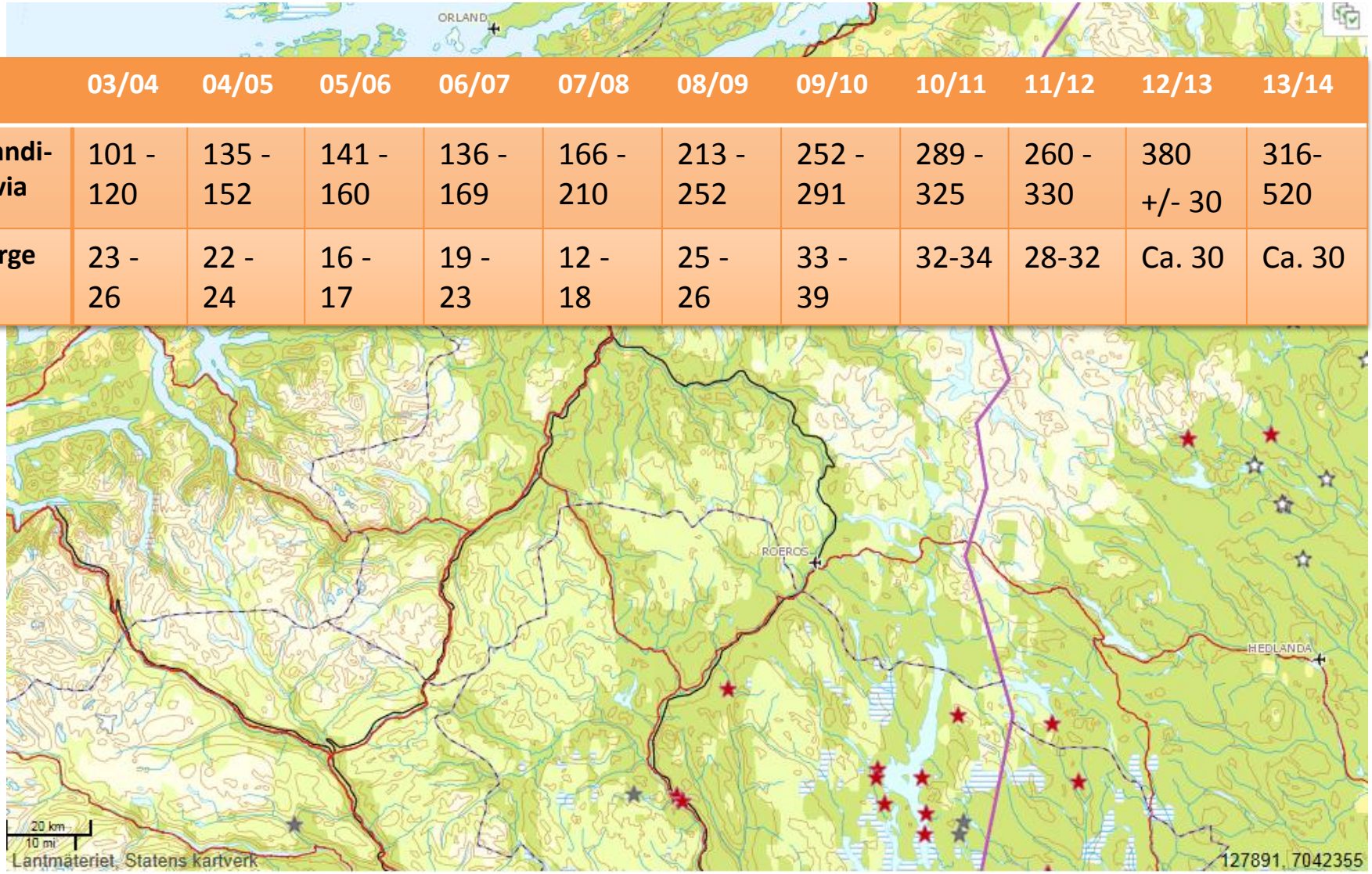

Bjørneskader 2014

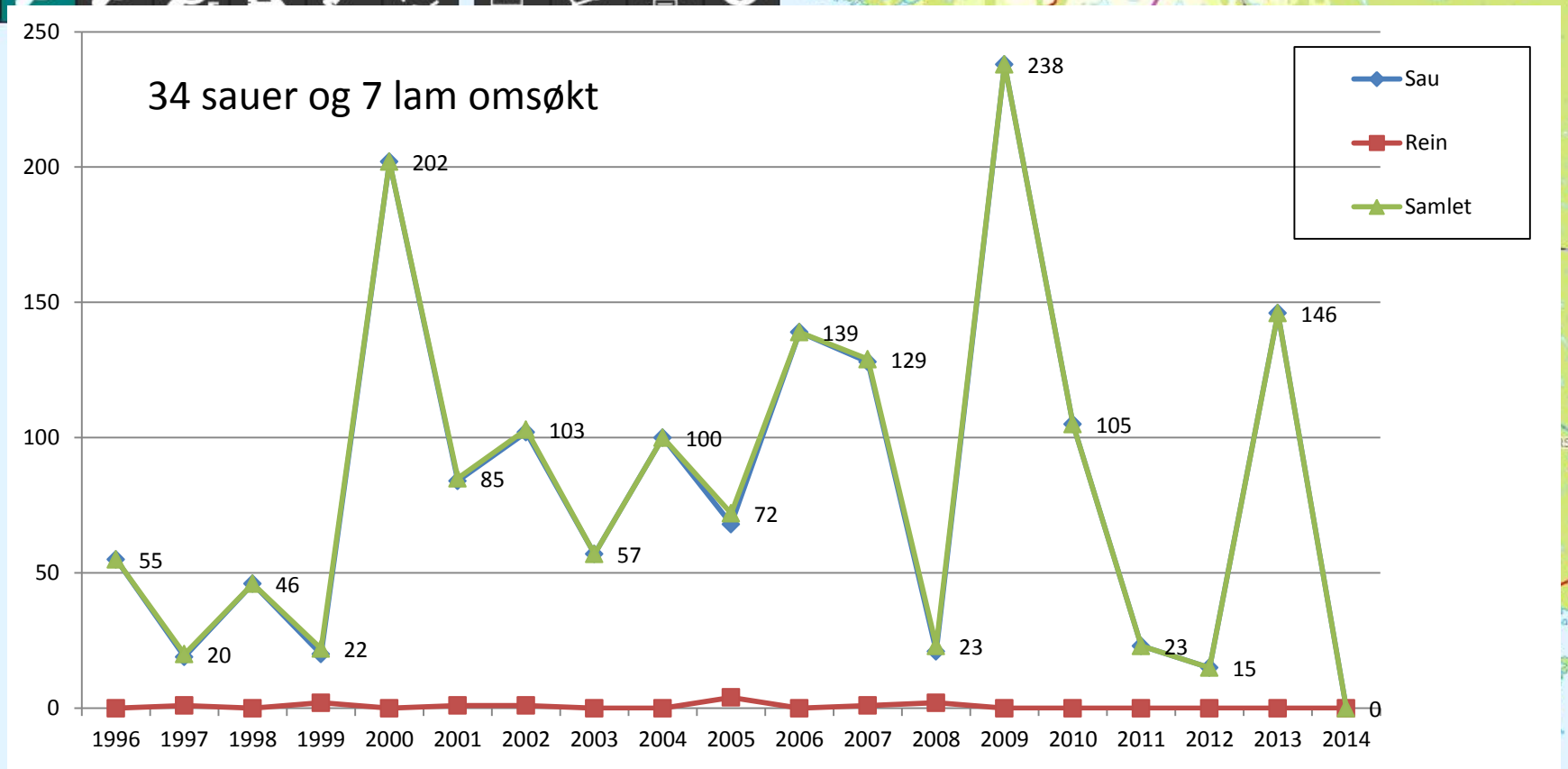

DNA av bjørn 2014

År	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Norge	120	164	166	151	137	147	136
Region	26	53	47	39	35	35	30
S – Tr.	**1**	**8**	**4**	**5**	**5**	**3**	**1**

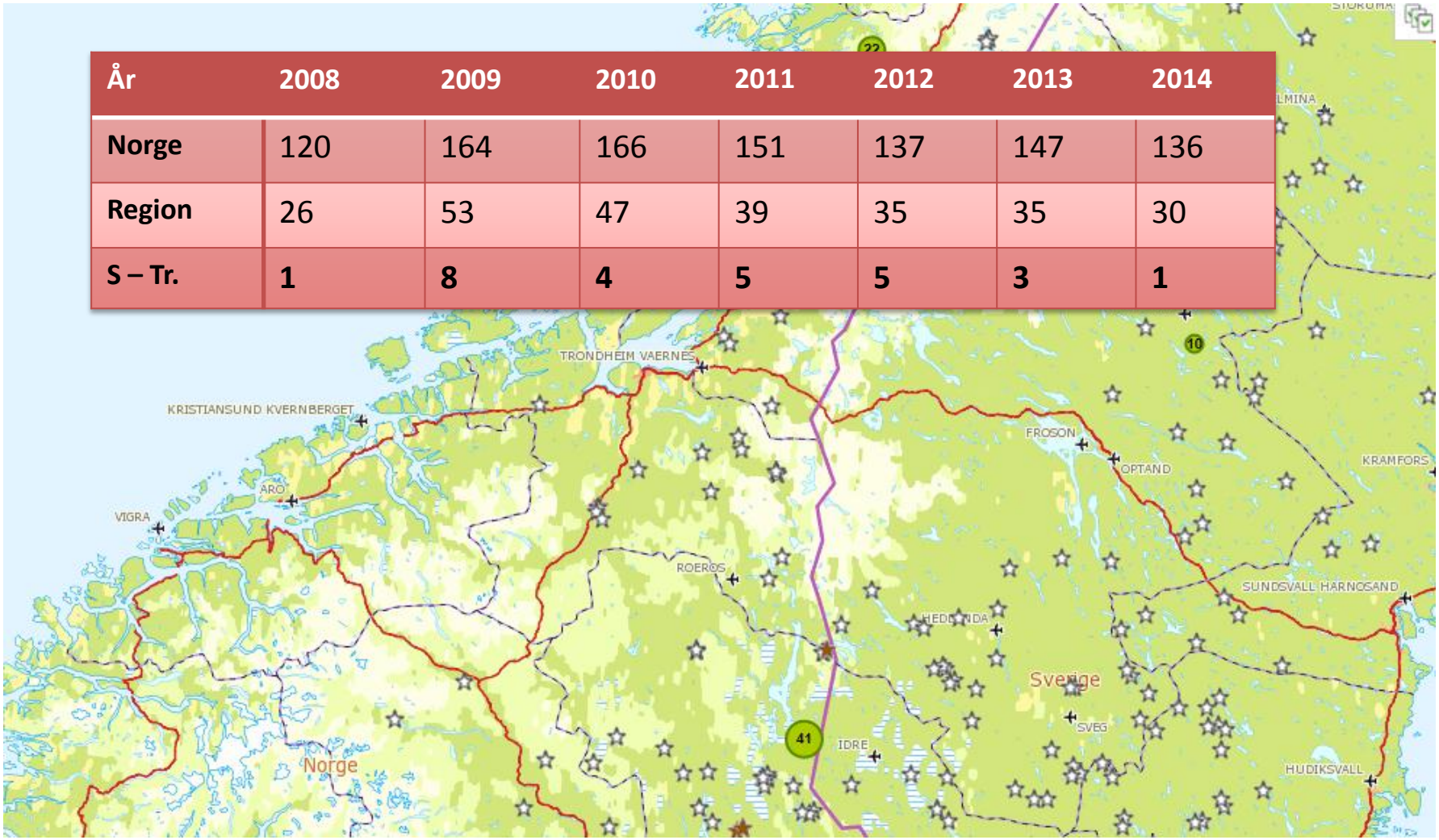

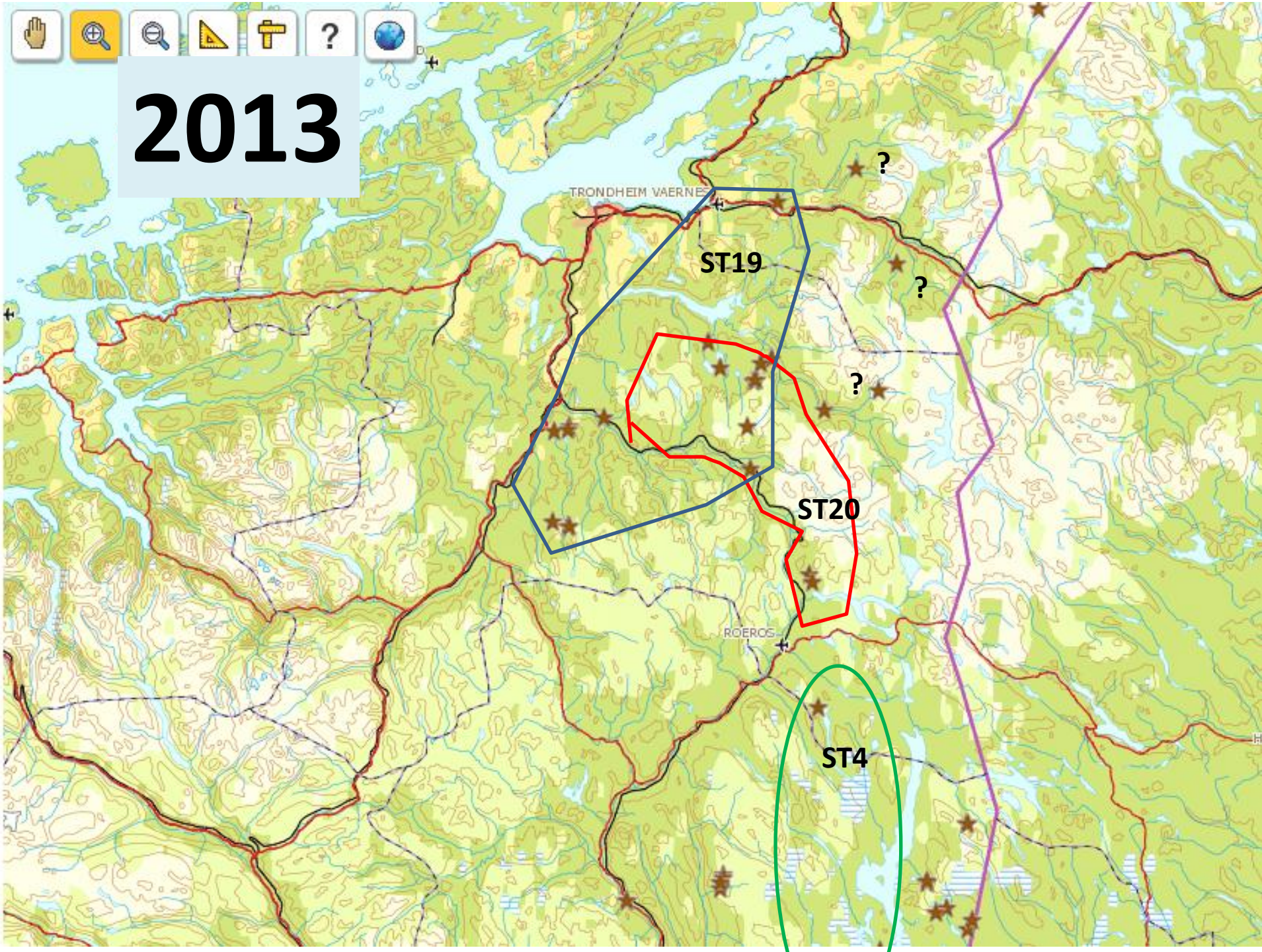
2013
TRONDHEIM VAERNES
ST19
?
?
?
ST20
ROEROS
ST4

ST 19 – skutt 18. mai 2014

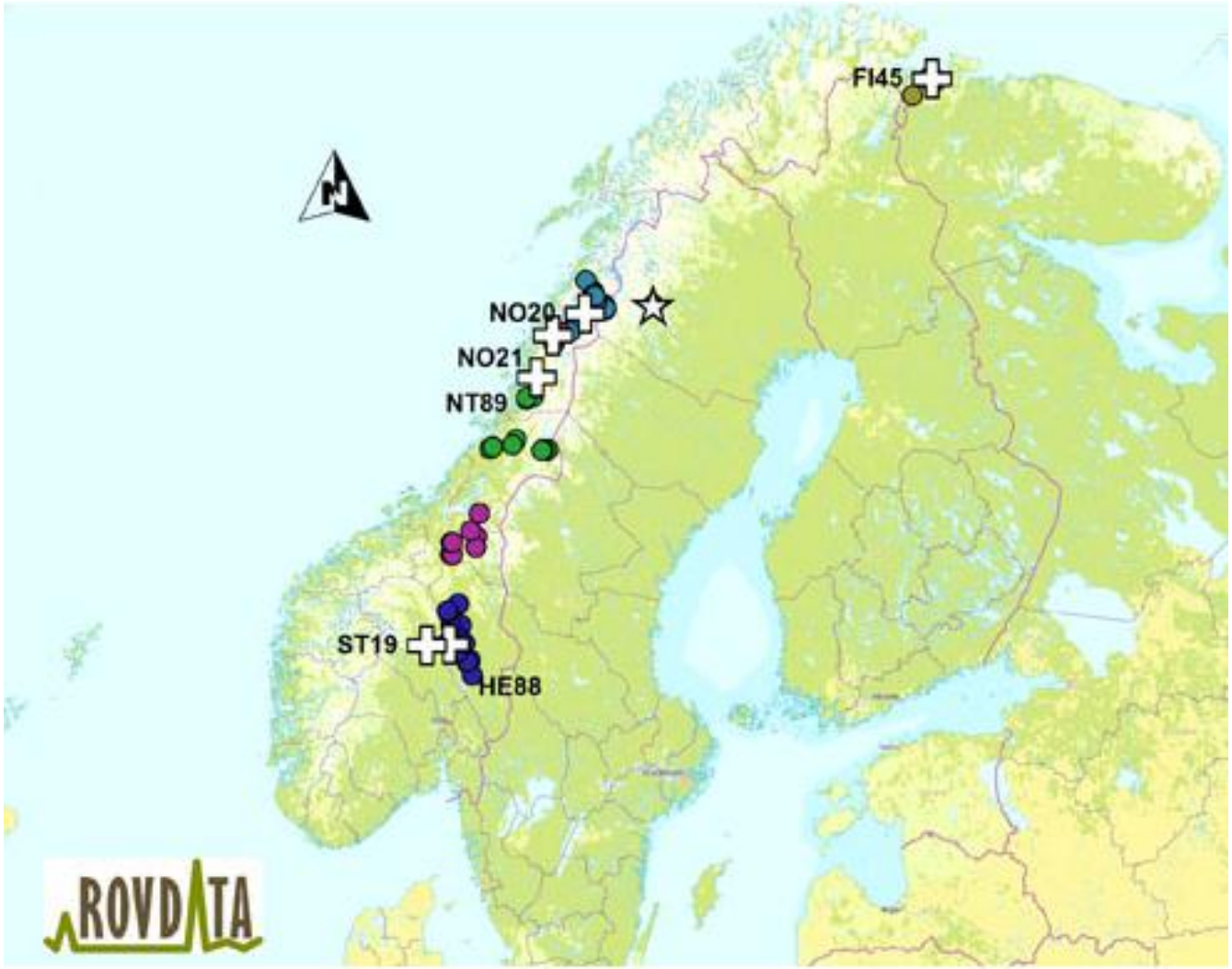

Gaupeskader 2014

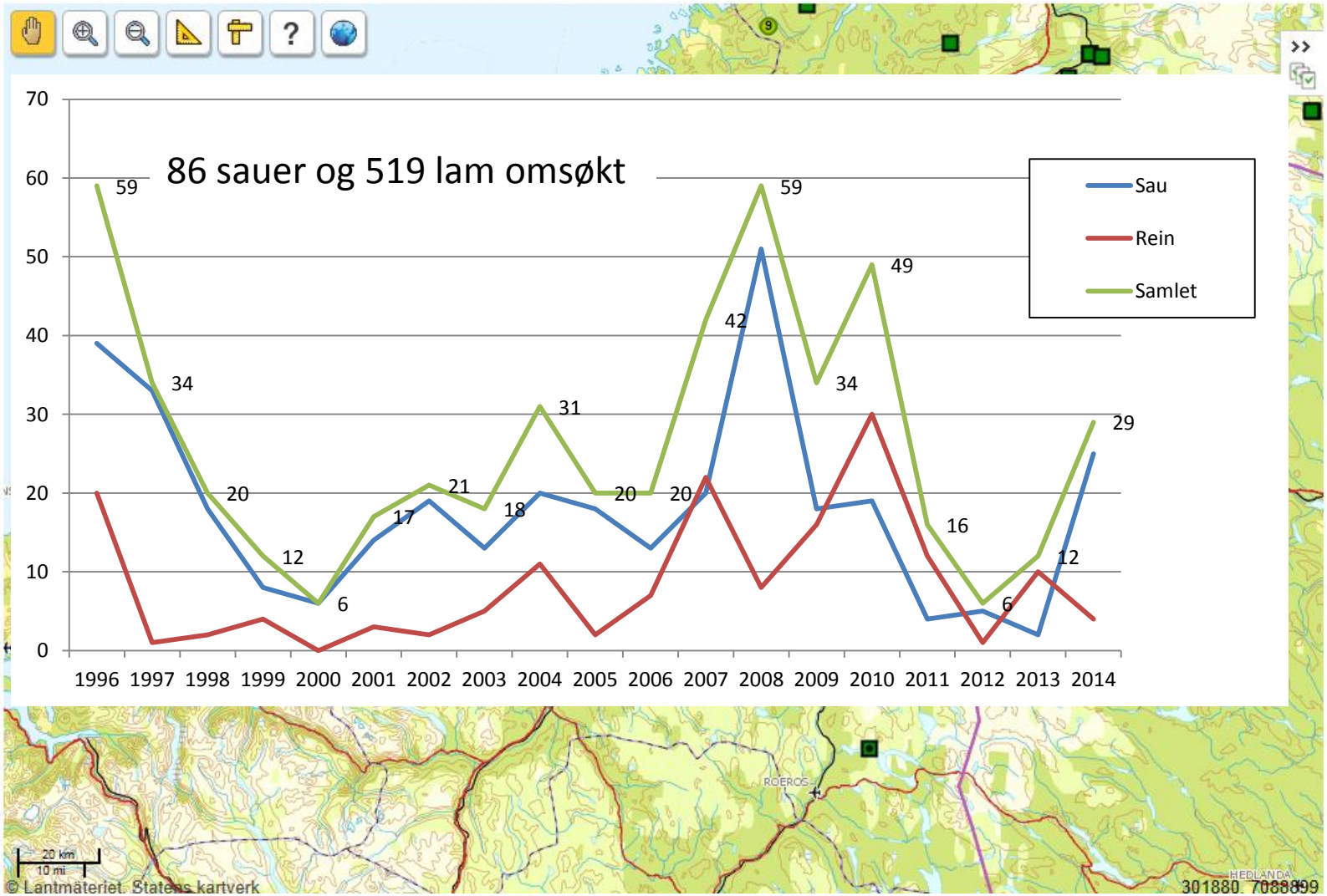

Familiegrupper av gaupe vinteren 2013/2014

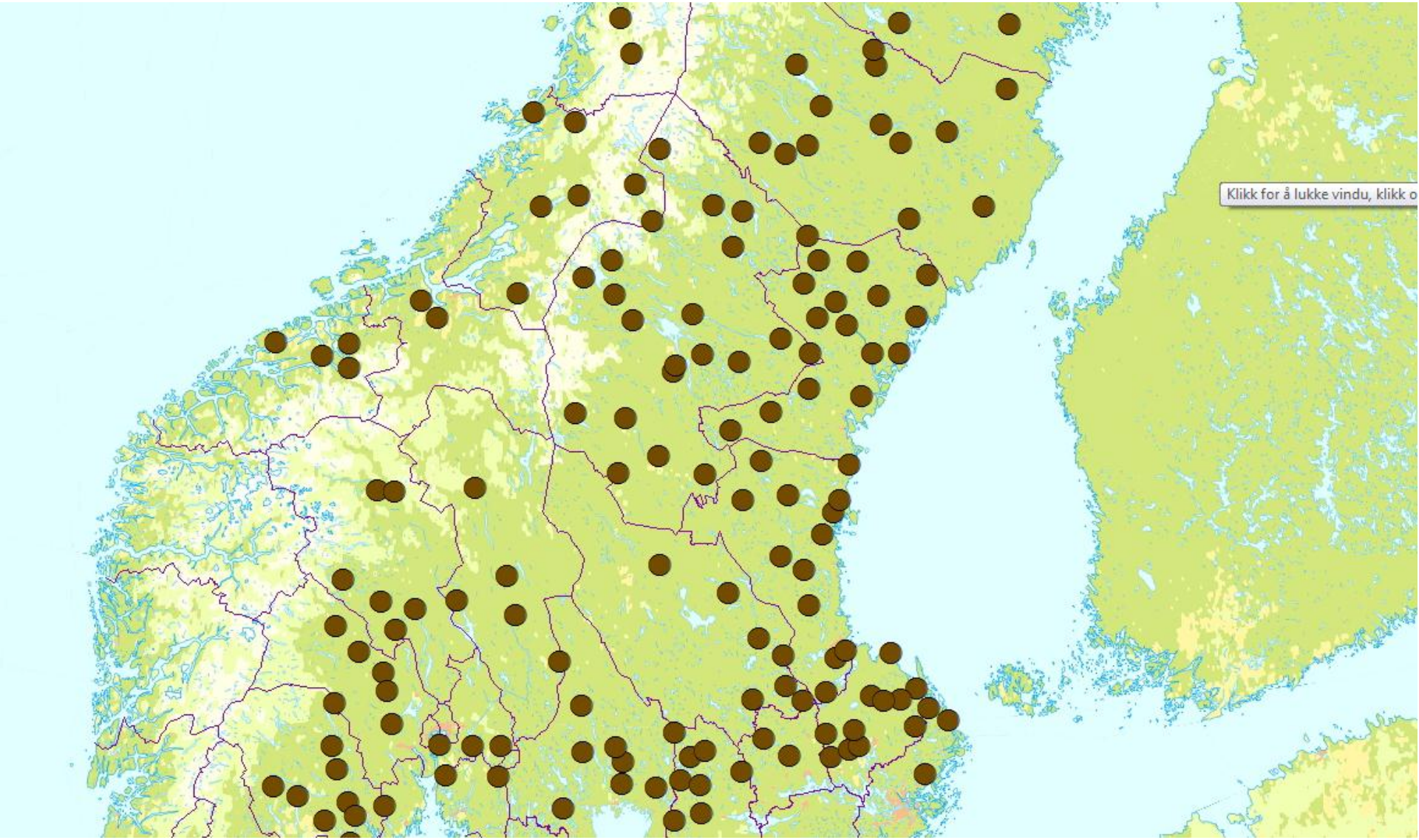

Jervskader 2014

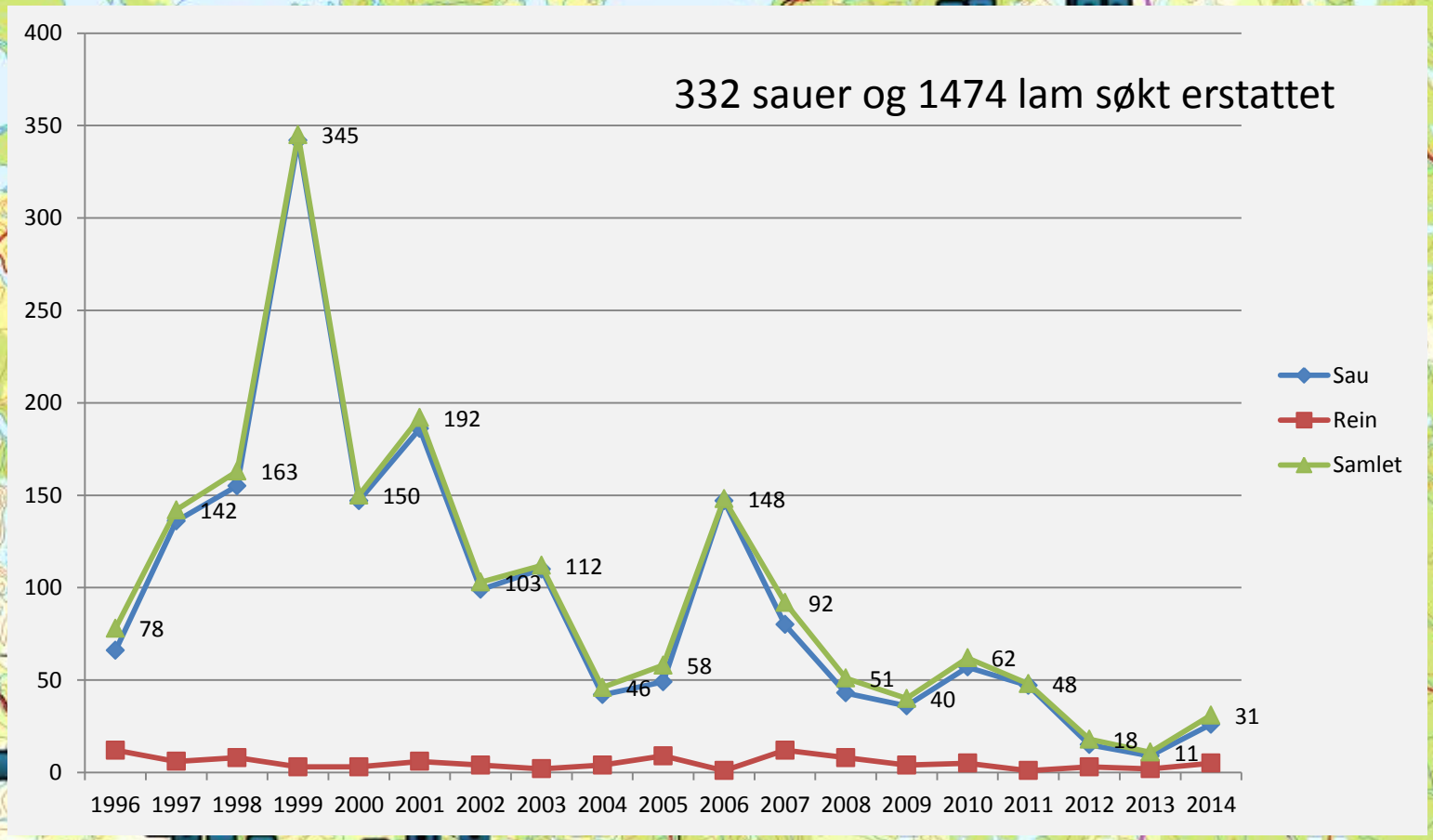

Ynglinger av jerv 2014

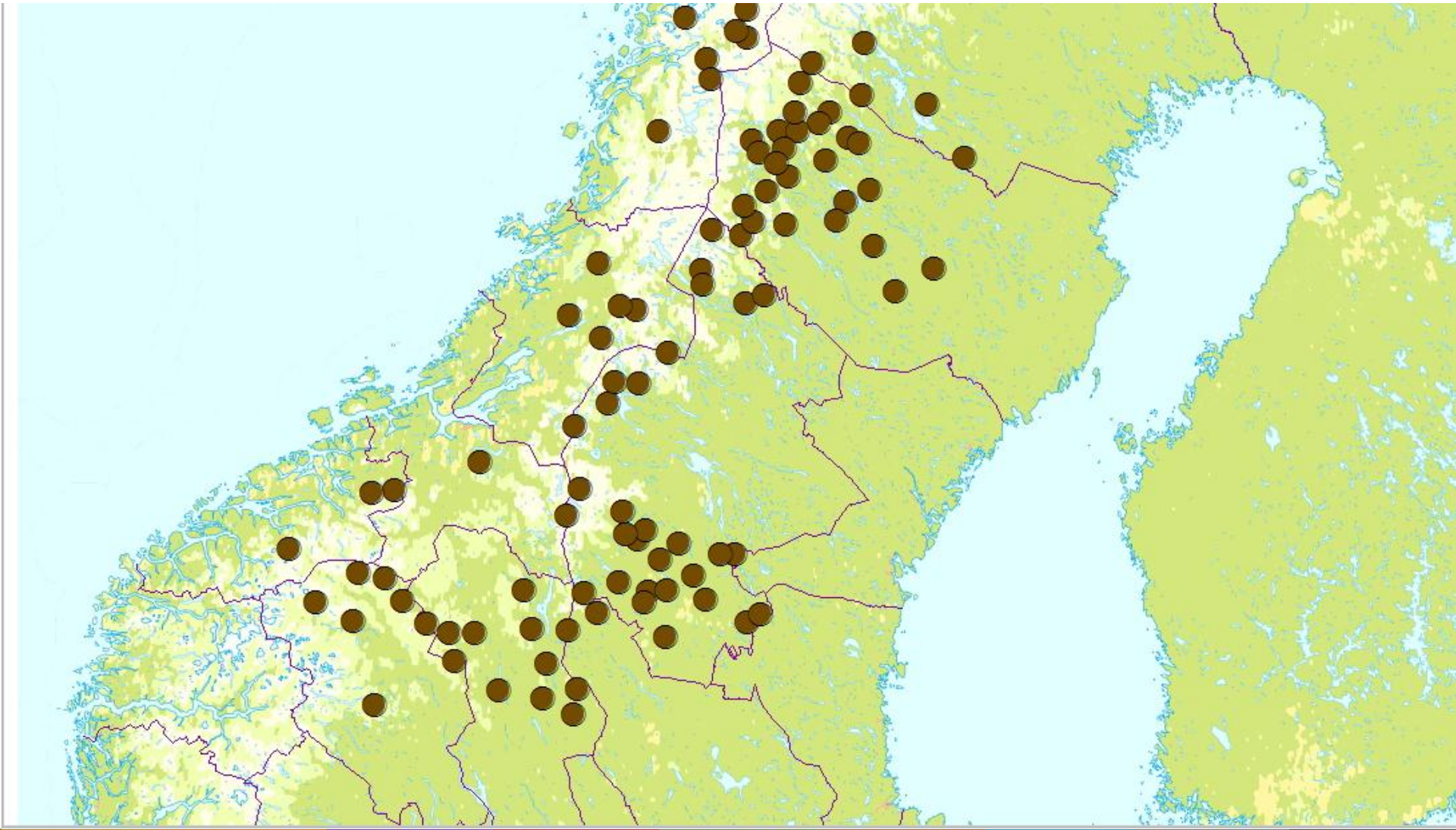

DNA jerv

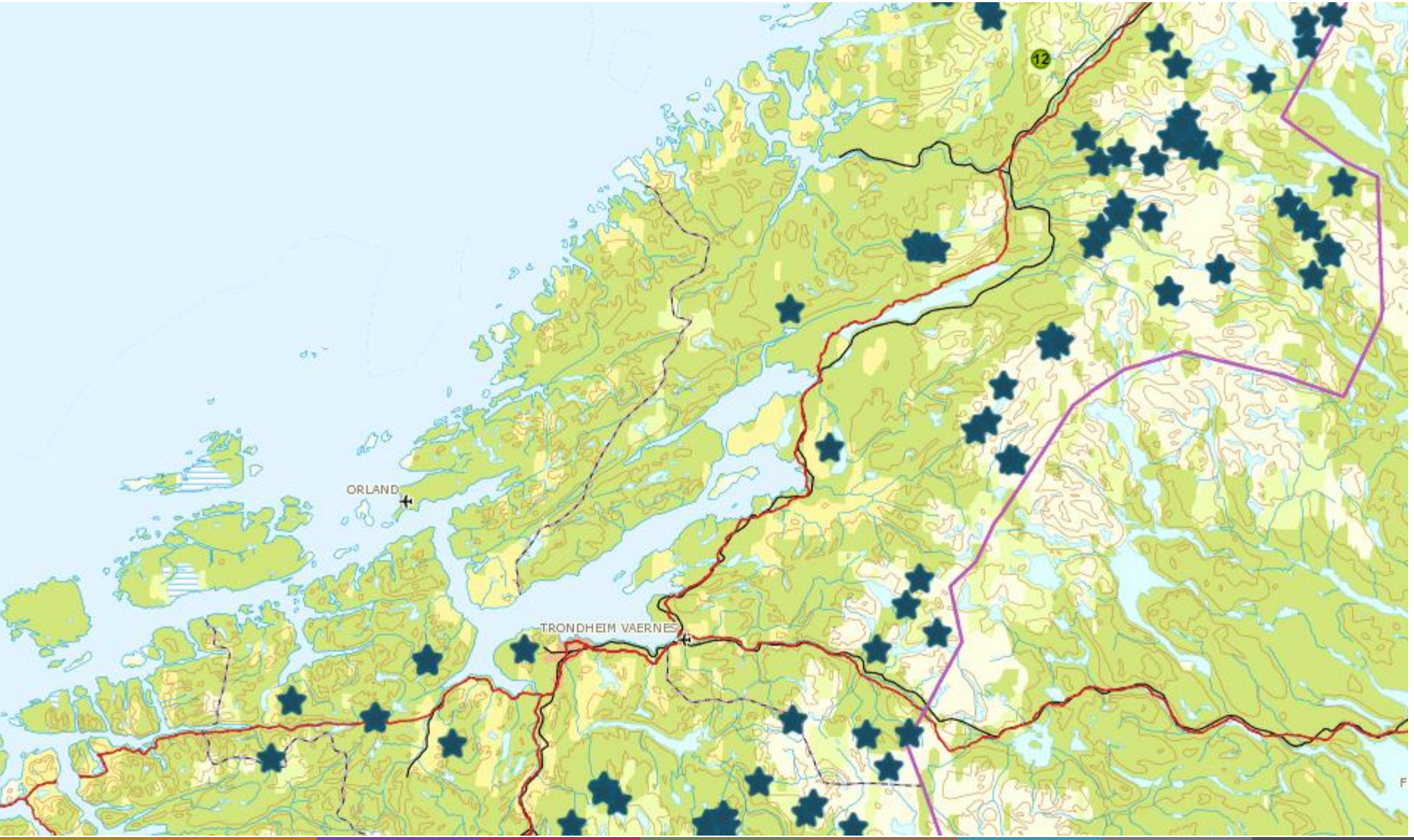

DNA jerv

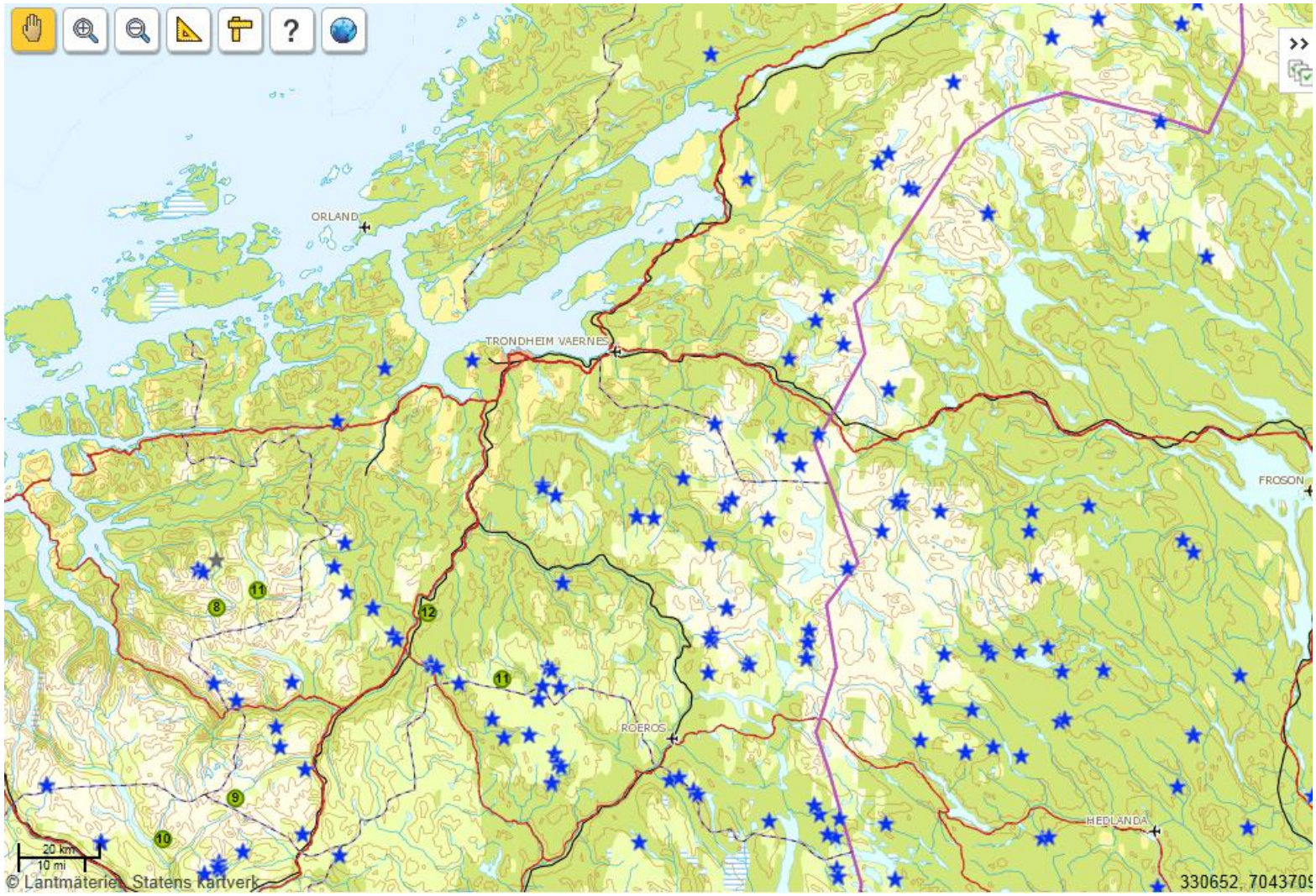
ORLAND
TRONDHEIM VAERNES
FROSON
ROEROS
HEDLANDA
20 km
10 mi
© Lantmäteriet, Statens kartverk
330652, 7043709

Kongeørnskader 2014

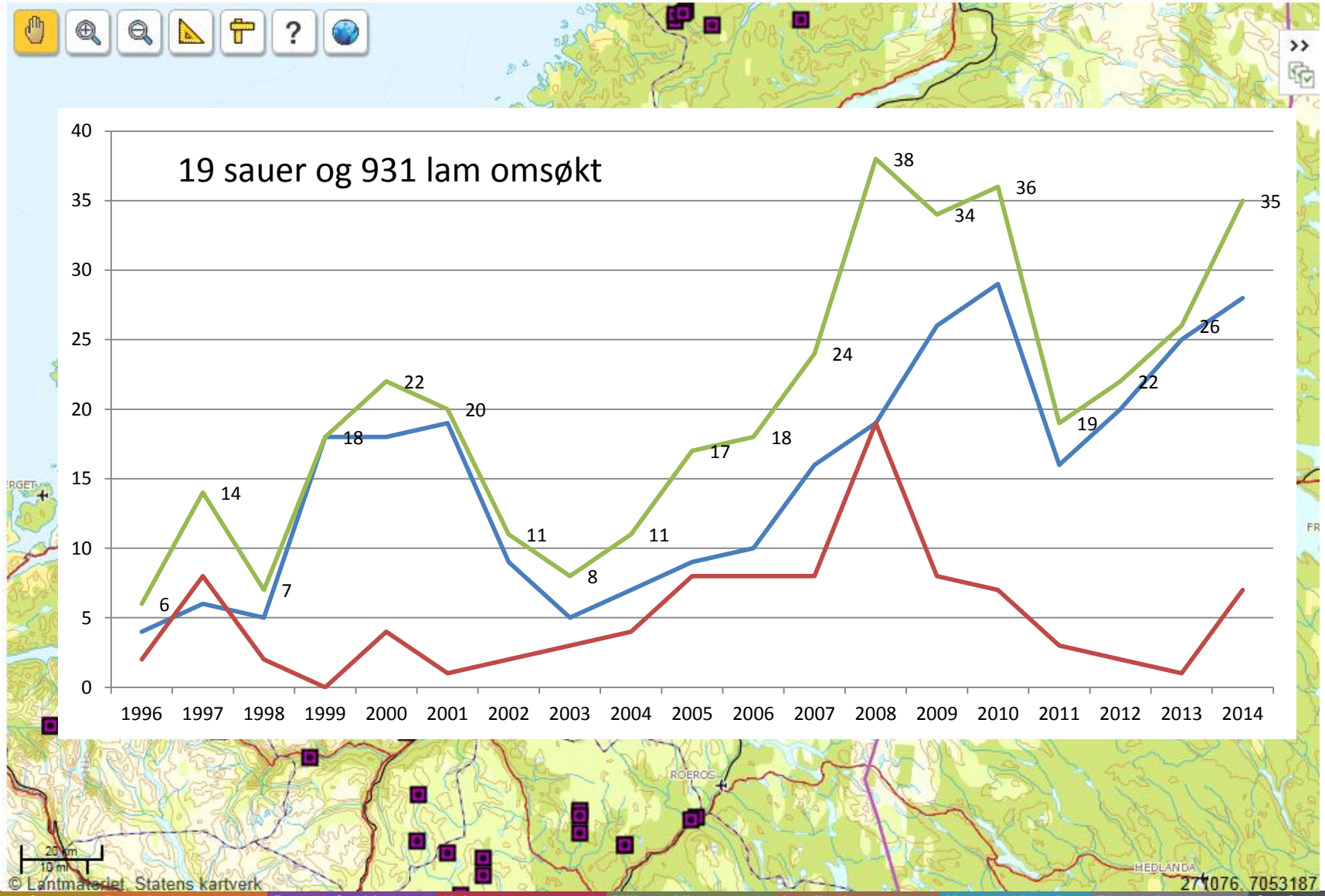

Produksjon av unger per territorium

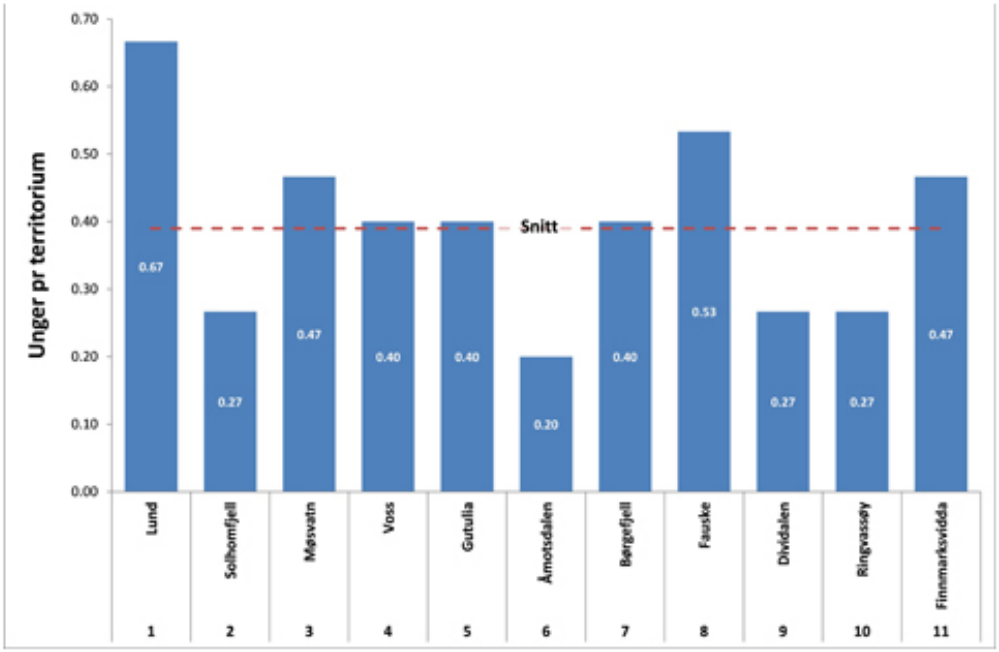

Figuren gir en oversikt over antall kongeørnunger produsert per territorium i år. I hvert av de elleve områdene overvåkes 15 faste kongeørnterritorier. Figur: Rovdata.

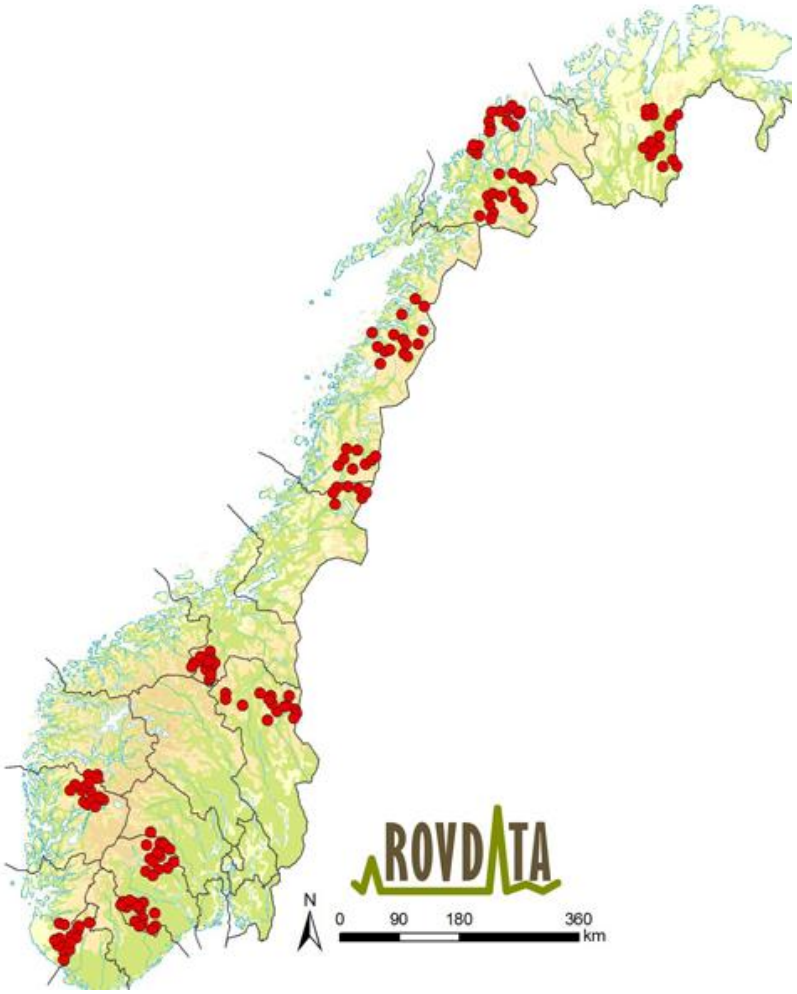

Påviste rovviltskader i Rovbase 2014

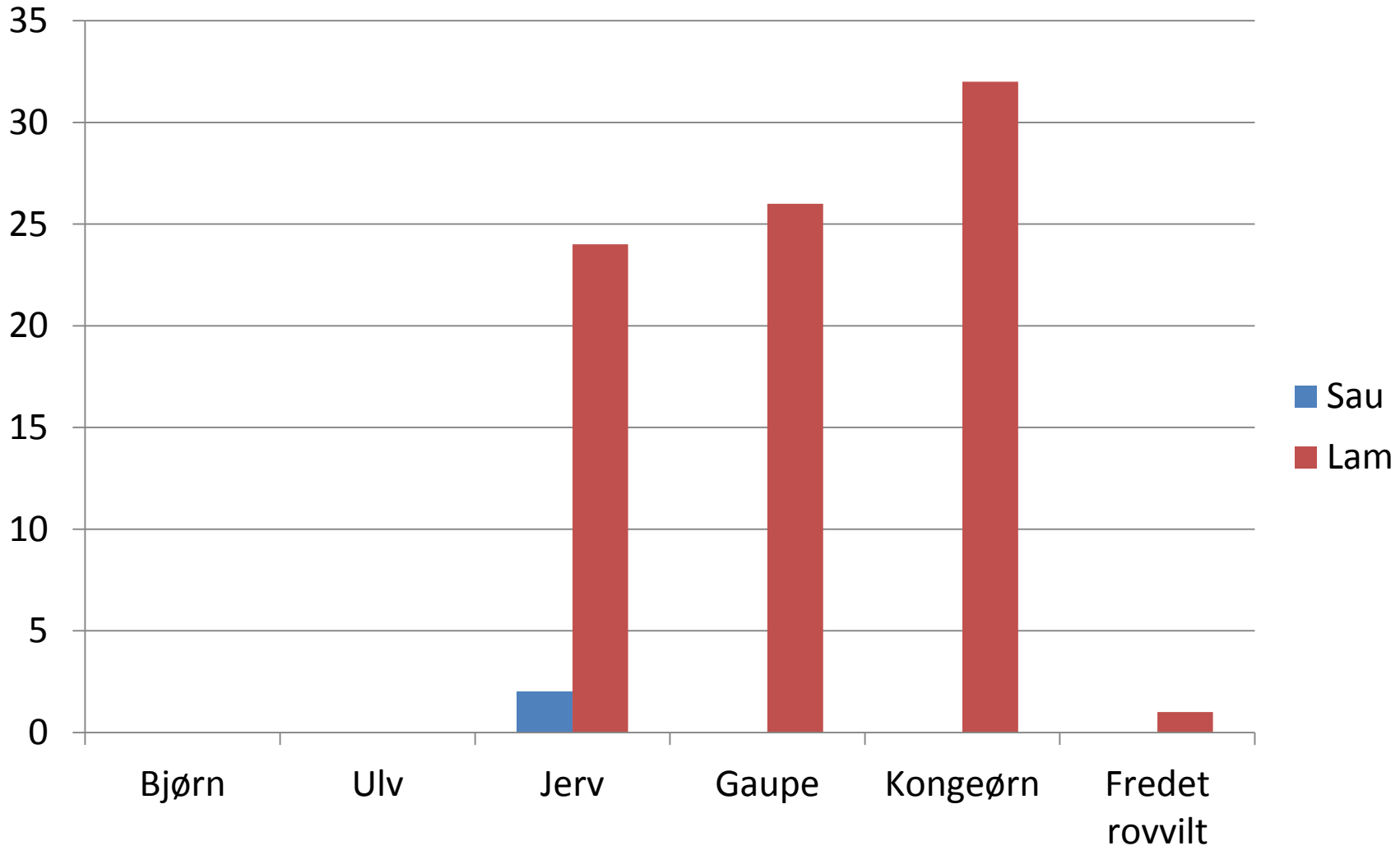

Tap til andre årsaker i Rovbase 2014

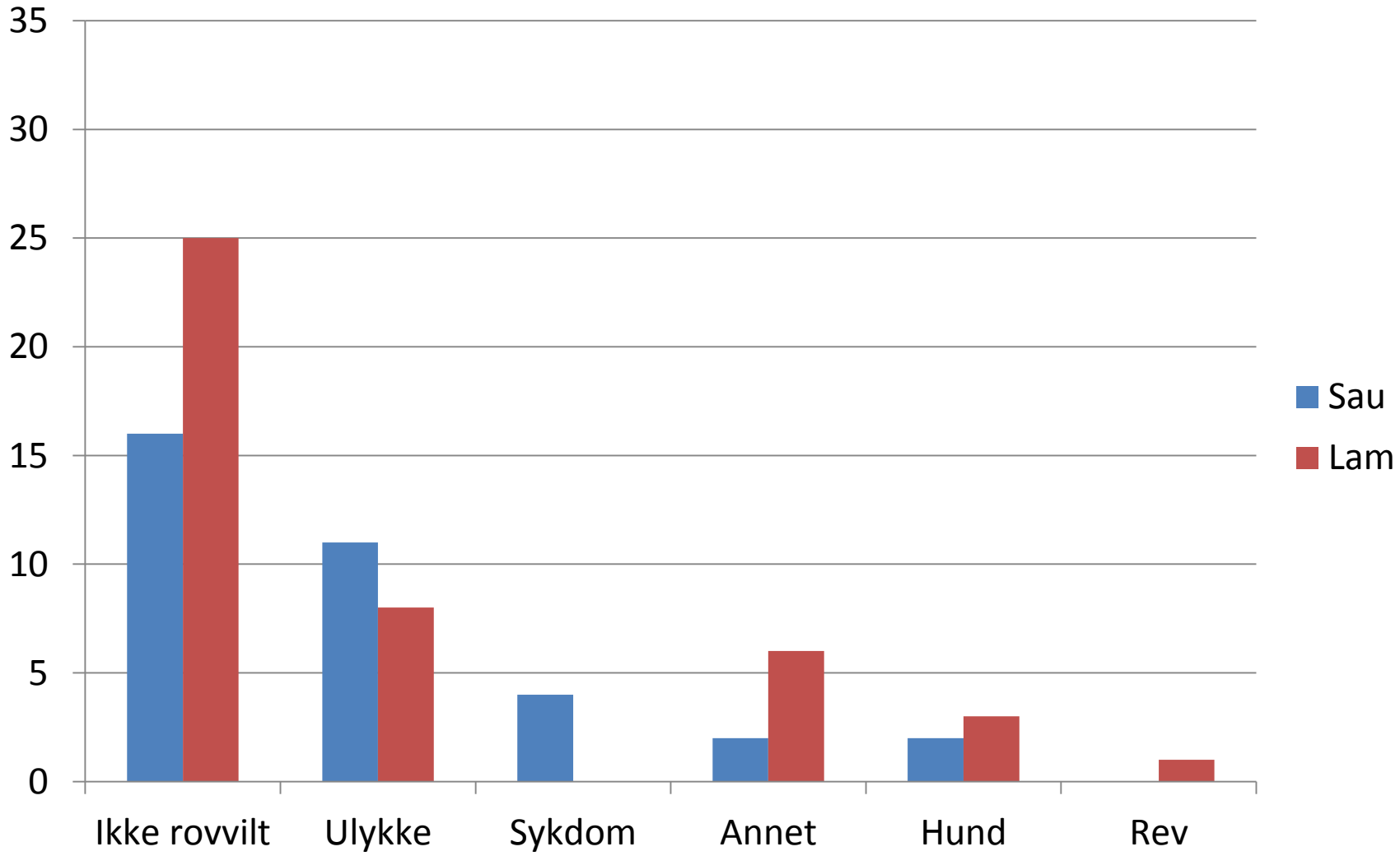

Informasjon om tap til andre årsaker i søknader

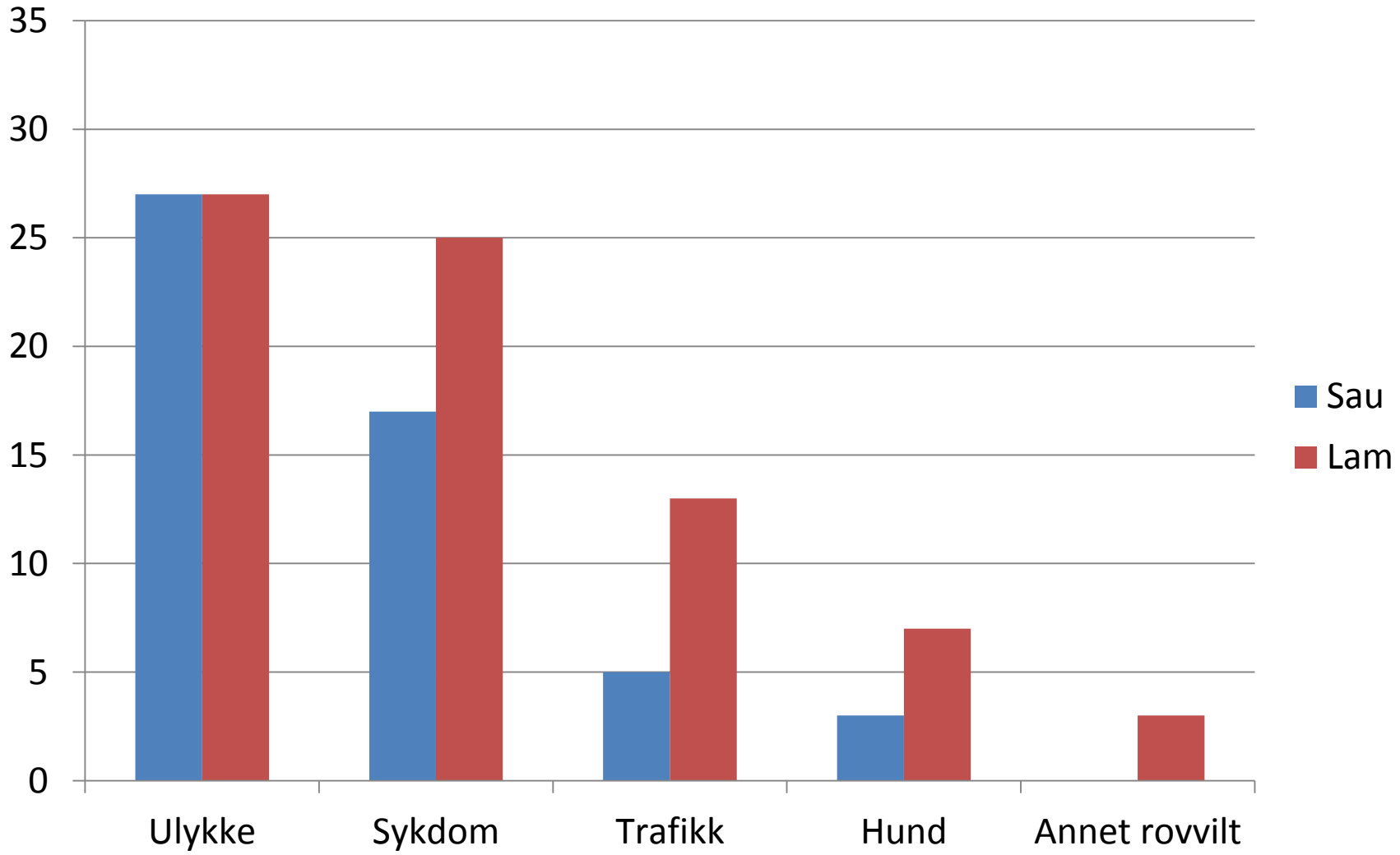

Skjønnsmessig vurdering

- Den til enhver tid foreliggende kunnskap vil variere, og vil særlig kunne utvikles på bakgrunn av systematisert kunnskap fra gjennomførte undersøkelser i henhold til § 6.
- Det er derfor i dyreeiers egen interesse at en størst mulig andel av skader/tap kan henføres til § 6, og ikke bli gjenstand for skjønnsmessige vurderinger i henhold til § 7 og § 8.

Beregning av erstatning og kompensasjon

- 1) Søknadsbehandling på generelt grunnlag, benytter gjennomsnittsløsning for verdiberegning av erst.

§ 11 – dyrets slakteverdi

§ 12 – livdyrverdi og redusert fremtidig produksjon

§ 13 – om følgekostnader knyttet til summen av tapte dyr

- 2) Individuell behandling j.f. § 14

Beregner verdiene med bakgrunn i fremlagte data fra besetningen. Det forutsettes at alle faktorer da skal beregnes utfra besetningsdata.

§ 11 Erstatning for tap av enkeltdyr

- Full erstatning for tap av sau ytes etter sats for grunnverdi fastsatt av Miljødirektoratet på bakgrunn av slaktevekter og priser for angjeldende tapsår.

- Som full erstatning for sau og lam regnes den sats for grunnverdi som dekker forventet slakteverdi og verdi av biprodukter ved normal levering til slakteri.

- Grunnverdien beregnes på grunnlag av gjennomsnittsverdier for leveranse av sau og lam på landsbasis. Distriktstilskudd beregnes for det enkelte bruk i henhold til brukets beliggenhet.

§ 11 Erstatning for tap av enkeltdyr

- Som full erstatning for voksen melkegeit regnes slakteverdi pluss distriktstillegg, tapt melkeproduksjon og redusert melkeproduksjon året etter tapet. Som full erstatning for påsatt kje regnes dobbel slakteverdi pluss distriktstillegg.

- For storfe, hest og hunder som nevnt i § 2 bokstav a fastsettes erstatningsverdien av erstatningsmyndigheten.

§ 12 Erstatning for følgekostnader knyttet til det enkelte dyr

I tillegg til erstatning etter § 11 kan det ytes erstatning for dokumenterte kostnader, ulemper og følgetap som står i direkte årsakssammenheng med tap av eller skade på det enkelte dyr. For sau ytes erstatning for følgekostnader knyttet til det enkelte dyr som

- a) livdyrverdi for tapte lam
- b) redusert fremtidig produksjon ved tap av voksne søyer.

§ 13 Erstatning for følgekostnader i besetningen

- I tillegg til erstatning etter § 11 og § 12 kan det ytes erstatning for dokumenterte omkostninger, ulemper og følgeskader på besetningsnivå.
- Erstatning for følgekostnader i sauebesetninger ytes etter satser som gir økt erstatning ved økende tap. Det ytes erstatning for
- a) redusert avlsmessig fremgang som skyldes rovvilttap
- b) økt arbeidsforbruk i beitetida og andre følgekostnader.

- Erstatningen for andre følgekostnader kan ikke settes høyere enn erstatningen for økt arbeidsforbruk.

§ 14 Individuell beregning av erstatning

- Dyreeier kan kreve at fastsettelse av erstatning i henhold til § 11 utføres med bakgrunn i individuelle besetningsdata og nødvendig dokumentasjon av disse. Valget av denne behandlingsmåten er bindende for dyreeier.

Informasjon som trengs til en individuell beh.

- Individspesifikk informasjon om dyrene som er tapt/skadet og informasjon om morsøye/lam hos dyrene som er tapt/skadet.
- Alder for tapte søyer
- Slakteresultater i tapsåret og to foregående år
- Ulloppgjør
- Veterinærutgifter attestasjon av skadde dyr
- Dokumentasjon på følgekostnader og økt arbeidsomfang

Individuell behandling

- Må påregne en vesentlig økning i behandlingstid, og det fattes normalt midlertidige vedtak.
- Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning skal utføre en analyse av slakteverdi for sau og lam i besetningen (tilsvarende § 11).
- Fylkesmannen skal vurdere erstatning for livdyrverdi og redusert fremtidig produksjon og følgekostnader knyttet til summen av tapte dyr (tilsv. § 12 og § 13)
- Fylkesmannen fatter endelig vedtak om erstatning på grunnlag av analysene.

§ 15 Om søknaden

- Søknad om erstatning skal fremmes elektronisk gjennom Elektronisk søknadssenter senest 1. november i tapsåret.

- Fylkesmannen behandler søknadene og utbetaler erstatning. Utbetaling skal som hovedregel skje innen 31. desember i tapsåret.

§ 16 Klageadgang

- Miljødirektoratet er klageinstans for fylkesmannens vedtak.

§ 17 Krav om tilbakebetaling

- Dersom dyreeier har mottatt erstatning i strid med redelighet og god tro, kan beløpet kreves tilbakebetalt. Utbetalt erstatning skal kreves tilbakebetalt dersom dyreeier uaktsomt har gitt feilaktige, mangelfulle eller misvisende opplysninger. Dersom utbetalingen skyldes feil fra myndighetenes side og dyreeier burde ha forstått dette, kan beløpet kreves tilbakebetalt. Dersom mottatt forskudd eller à konto utbetaling overstiger endelig erstatningsbeløp, skal overskytende beløp tilbakebetales.

- Den som i forbindelse med søknad om erstatning gir uriktige eller ufullstendige opplysninger som han eller hun vet eller må forstå kan føre til at det blir utbetalt erstatning han eller hun ikke har krav på, mister ethvert erstatningskrav i anledning samme beitesesong. Dersom forholdet bare er lite klanderverdig, bare angår en liten del av kravet eller dersom det ellers foreligger særlige grunner, kan han eller hun likevel få delvis erstatning.

§ 18 Erstatning for andre arter i særlige tilfeller

- Miljødirektoratet kan etter søknad fra dyreeier i særlige tilfeller utbetale erstatning for tap av eller skade på andre husdyrarter enn de som er nevnt i § 2 bokstav a. Et vilkår for å ta slike søknader under behandling er at undersøkelse i samsvar med § 6 har påvist at rovvilt har forårsaket tapet eller skaden. Erstatningen i slike tilfeller fastsettes i samsvar med reglene i § 11 femte ledd og § 12 annet ledd.
- Direktoratet kan tilsvarende også utbetale erstatning dersom det ved undersøkelse i samsvar med § 6 er påvist tap eller skade forvoldt av havørn på husdyrarter som nevnt i § 2 bokstav a.
- Departementet er klageinstans for Miljødirektoratets vedtak.

§ 19 Dispensasjon

- Miljødirektoratet kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene i § 4 første ledd bokstav c og e, samt § 10.

§ 20 Ikrafttredelse

- Forskriften gjelder fra 1. juni 2014.
- Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 2. juli 1999 nr. 720 om erstatning for tap og følgekostnader når husdyr blir drept eller skadet av rovvilt.

De viktigste endringene i den nye forskriften

- Elektronisk søknad – frist 1.11.
- Noen nye krav til dyreholder
  - Individlister for dyr sluppet og tapte dyr.
  - Kodemerking av mordyr ift. antall lam før slipp.
- Erstatning etter skjønnsvurdering - delt på § 7 og § 8
  - § 7 faste kriterier
  - § 8 øvrige omstendigheter
- Individuell beregning

Spørsmål?